The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKA

Latviešu laikraksts Amerikā

gads. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā. Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas tērpu.

WEDNESDAY, JUNE 22, 1960. 50./979. n-rs. TREŠDIEN, 1960. G. 22. JŪNIJĀ 10. gads.

RŪGTI PILIENI PREZIDENTA EIZENHAUERA BRAUCIENĀ.

VAIRĀKI POLITIĶI, SEVIŠĶI ANGLIJĀ, PREZIDENTU EIZENHAUERU BRĪDINĀJA VIŅA TĀLO AUSTRUMU BRAUCIENĀ NEAPMEKLĒT JAPĀNU.

Pēc grandiozās sagaidīšanas Filipīnu galvaspilsētā Manilā ziņas no Tokio tomēr liecināja, ka Japānā jārēķinās ar ievērojamām grūtībām. Sākoties demonstrācijām, prezidenta preses sekretārs Hegertijs izteicās, ka prezidenta brauciena maršruts nekādā ziņā netiks mainīts. Notikumu attīstība tomēr neļāva labos nodomus īstenot.

Eizenhauers ziņu par apmeklējuma pārlikšanu uz vēlāku laiku saņēma īsu brīdi pēc augstākās Filipīnu goda zīmes — Sikatuna Rajas ordeņa pasniegšanas parādes laikā, kura bija pulcējusi pāri par 200.000 skatītāju. Kaut gan pārsteigums Eizenhaueram bija liels, viņš to nelika atklātībā manīt. Vēlāk, atrodoties tikai savu pavadoņu vidū, izrādījās, ka ziņa prezidentu bija loti satriekusi.

Brauciena turpinājumā, lielu jūras un gaisa spēku apsardzībā, prezidents piedzīvoja jaunu nepatikamu pārsteigumu, kad komūnistu Ķīnas cietzemes artilērija atklāja smagu apšaudi Kvemojas nocietinātajām salām.

Apšaude, kas bija smagākā pēc pusotra gada pārtraukuma, pēc līdzšinējām ziņām nonāvējusi 19 un ievainojusi lielāku skaitu nacionālās Ķīnas kareivju.

Tai pašā laikā Pekingas radio pārraidīja asus uzbrukumus ASV un Eizenhaueram personīgi, kuplinot tos saukļiem: „Eizenhauer, brauc atpakaļ!" „Amerikāņu agresori, atstājiet Formozu!" un „Atstājiet Āziju! Mēs atbrīvosim Formozu!"

Pretstatā naidīgajai sarkanās Ķīnas akcijai prezidentu nacionālās Ķīnas galvaspilsētā Taipejā sagaidīja apmēram pusmiljonu liels apsveicēju pulks.

Nacionālās Ķīnas prezidents Čangkaišeks vienas dienas apmeklējumam bija paredzējis divas konferences. Eizenhauers ar Čangkaišeku pēdējoreiz personīgi bija ticies 1946. gadā Nankingā, bij. Ķīnas republikas galvaspilsētā, pirms komūnistu uzvaras.

No Formozas Eizenhauers devās tālāk uz Okinavu, paliekot tur tikai pāris stundu. Arī šeit ASV prezidentam bija draudzīga sagaidīšana par spīti dažiem demonstrantiem.

Prezidenta pēdējais brauciena mērķis bija Dienvidkoreja. Galvaspilsētā Seulā Eizenhaueru sagaidīja nepārredzamas ļaužu masas. Brauciena pa pilsētu ļaužu bari pārrāva policistu ķēdes, mēģinot piekļūt tuvāk prezidenta mašīnai. Daudzi mēģināja satvert prezidenta roku. Drūzmas sekās vaļējā mašīna tika ievērojami bojāta. Prezidenta pavadoņi, nobažījušies par viņa personīgo drošību, mēģināja apsveicējus atvairīt, bet velti. Viņiem tikai ar lielām grūtībām izdevās izglābties no fanātiskā pūļa. Uz brīdi prezidents bija spiests meklēt patvērumu ASV sūtniecībā.

Kaut gan prezidenta Eizenhauera brauciena rezultātus politiskie novērotāji vērtē kā lielu viņa personīgo panākumu, varbūt lielāko visā viņa politiskās karjēras laikā, tad tomēr tie ir vienprātīgi, ka apmeklējuma atcelšana Japānā ir smags ASV prestiža zaudējums ne tikai Āzijā, bet visā pasaulē. Daudzi komentātori to atzīst kā plauku Amerikai, meklējot iemeslu nepareizā ASV politikā.

Nopietni nobažījušās ir arī militārās aprindas, baidoties, ka notikumu attīstības sekās ASV varētu zaudēt militārās bazes Tālajos Austrumos. Pentagona vadība izteicās, ka ASV militārās bazes vajadzētu saglabāt vismaz trim nākamajiem gadiem, līdz Sav. Valstīm būs pietiekams daudzums tālšāvēju raķešu.

Rietumvalstu valdības Japānas brauciena atcelšanu komentē ar dziļu nožēlu, vietumis pārmetot prezidenta padomdevējiem nespēju orientēties politiskajā stāvoklī.

Valsts departaments Vašingtonā oficiālā paziņojumā līka saprast, ka acumirkļa stāvoklī svarīgāka par prezidenta apmeklējumu ir tomēr savstarpējā drošības pakta ratificēšana ar Japānu. Valdības aprindas tomēr izsaka zināmas bažas par Tokio notikumiem, baidoties, ka tie varētu radīt ķēdes reakciju.

Komūnistu prese brauciena atcelšanu komentē un svin kā lielu uzvaru. Maskavas laikraksti garos rakstos vairākās lappusēs saka, ka Japānas brauciena atcelšana ir vēl lielāka amerikāņu politikas blamāža nekā U-2 lidmašīnas notriekšana Krievijā. Blakus asiem uzbrukumiem amerikāņu politikai tur daudz personīgu uzbrukumu Eizenhueram.

Sarkanās Ķīnas prese raksta, ka Japānas izslēgšanās no prezidenta brauciena maršruta ir līdz šim lielākais komūnistu aukstā kara panākums. Tā liek arī manīt, ka Tokio nemieru izcelsmē un vadībā tai pieder ievērojama loma. Rakstus analizējot, ir skaidrs, ka komūnistu Ķīna ieskata Japānu piederīgu savas un nevis Padomju Savienības ietekmes joslai.

Analizējot komūnistiskās preses izdevumus, izceļas fakts, ka tā uzsver iespējas izolēt no Rietumu valstu saimniecības un tirdzniecības atkarīgās zemes, kā: Kubu, Āfriku, Turciju un Panamu, izmantojot rasu un uzskatu diskrimināciju.

Rietumu politiskie novērotāji ir vienis prātis, ka komūnistiskās zemes, jo sevišķi vadība Maskavā un Pekingā, Japānas nemieru panākumus siki analizēs un to pieredzi izlietos Rietumu iespaida mazināšanai ne tikai Tālajos Austrumos, bet visā pasaulē. Dzeltenās rases izpratnē Kiši valdības kapitulācija minoritātes pūļa priekšā ir ASV un visas Rietumu pasaules zaudējums visās Āzijas zemēs.

ASV prezidenta Eizenhauera Tālo Austrumu brauciena pēdējie posmi norisa mainīgos apstākļos. Eizenhueram atstājot Formozu, sarkanās Ķīnas piekrastes artilērija vērsa atkal masīvu viesuļuguni prēt Kvemojas nocietinātajām salām. Okinavā sākotnēji bija paredzēta gaņāka uzturēšanās, bet Japānas notikumu dēļ tā tika saīsināta tikai uz dažām stundām. Okinavas galvaspilsētā Nahā prezidentu sagaidīja naidīgi noskaņotu demonstrantu bars, kurš nesa sev līdzi pretamerikāņu saukļus.

Pretējo Eizenhauers piedzīvoja savā pēdējā brauciena posmā — Seulā, kur viņu pēc aptuveniem aprēķiniem sagaidīja ap 2 miljoni cilvēku, puse no Dienvidkorejas galvaspilsētas iedzīvotāju skaita . . .

LĪGUMS STĀJIES SPĒKĀ

Pagājušās nedēļas notikumi Tokio un kreisi noskaņoto studentu organizāciju draudi lika domāt, ka sestdien Japānas galvaspilsēta varētu izvērsties par jaunu asins pirti.

Jau sestdienas agrā rītā pilsētas centrā, nesot amerikāņiem un arī Kiši valdībai plakātus ar naidīgiem saukļiem, pulcējās kreisi noskaņotie strādnieki un ierēdņi, pusdienas laikā sasniedzot apm. 350.000 cilvēku.

Lielais vairums bija bruņojušies rungām, dzelzs sitamiem un citiem ielu cīņām piemērotiem priekšmetiem. Demonstrāciju mērķis bija Japānas parlaments.

Kiši valdība tomēr bija rūpējusies par drošības pretsoļiem, mobilizējot visus iespējamos policijas spēkus apm. 25.000 vīru apmērā, kam pievienojās 2 tūkstoši pašaizsardzības spēku un vienas armijas divizija.

Pienāca pusnakts stunda, kad konstitūcijā paredzētās 30 dienas no līguma pieņemšanas Tautas pārstāvju namā bija pagājušas, bet lielais ļaužu bars klusēdams gaidīja. Arī studentu iecerētā Kiši mītnes bloķēšana ilga tikai 6 stundas.

Kreiso elementu sakūdītā pūļa „naids" bija iztrakots jau trešdienā. 7 lielākie Japānas laikraksti nedēļas nogalē bija pirmajā lapaspusē likuši lielu uzsaukumu kā Kiši valdībai, tā arī opozīcijai nekādā gadījumā nelaut **du pirms termiņa to neuzteiktu.** iznīcināt jauno demokrātisko valsti.

DROŠĪBAS LĪGUMA SATURS

Valdības iestādes 16. jūnijā paziņoja ASV un Japānas savstarpējās drošības pakta svarīgākos noteikumus:

Līguma partneri atzīst, ka katrs uzbrukums Japānas territorijai ir kopīgs apdraudējums abiem, un apņemas sadarboties saskaņā ar tā pamata noteikumiem.

Japāna piešķir bazes ASV zemes, gaisa un ūdens spēkiem uz nenoteiktu laiku, lai atbalstītu Japānas drošību un uzturētu mieru Tālajos Austrumos.

Abi līguma partneri katrs atsevišķi un arī kopīgi attīstīs savas aizsardzības iespējas un laiku pa laikam uz vienas vai otras puses pieprasījumu konsultēsies, ja Japānas vai Tālo Austrumu miers tiktu apdraudēts.

Abi līguma partneri apņemas rīkoties sadarbībā visos starptautiskos jautājumos, kuros abas valstis iesaistītas.

Līguma partneri apņemas stiprināt savas brīvās institūcijas, veicināt stabilitāti un sadarbīties saimnieciski.

Jaunais līgums atceļ 1951. gadā nolīgto un ir spēkā 10 gadu, automatiski paildzinoties, pirms viens no līguma partneriem ga-

NIKITA CHRUŠČEVS BUKARESTĀ

Kremļa valdnieks ciemosies arī Gānā

Pēc jūsmīgas sagaidīšanas Bukarestā Chruščevs šķita, sakarā ar ASV prezidenta neveiksmi Japānā, sevišķi labā omā, dodot žurnālistiem negaidītas intervijas un jokojot ar skatītājiem.

„Koeksistence ir vienīgais ejamais ceļš," Chruščevs teica. „Visi pārējie ceļi nes nāvi un iznīcību mums visiem."

Intervijas turpinājumā Chruščevs sevišķi uzsvēra sekojošo: „Mēs esam stipri un kļūsim vēl stiprāki. Ja kāda valsts vēl iedrošināsies ar savām lidmašīnām parādīties virs mūsu territorijas, mēs tās nogāzīsim ar mūsu precizējām raķetēm."

„Padomju Savienība vēlas galotņu konferenci. Bet ja tā nav iespējama, mēs varam dzīvot arī bez tās."

„Ja pašreizējās daudzu valstu valdības nevēlas dzīvot mierā un draudzībā, mēs varam gaidīt. Šīs valdības nomainīs citas, kam būs citādi uzskati."

„Atbrunošana ir galvenais Rietumu un Austrumu uzdevums, bet es nedomāju, ka Rietumu valstis patiesi ir atbrunošanā ieinteresētas."

Jautāts, vai viņš nodomājis Bukarestas komūnistu kongresa laikā tikties ar citiem komūnistu vaditājiem no Austrumeiropas zemēm, Chruščevs atbildēja, ka viņi dzīvojot demokratijā, kur katram tiesības uz šo kongresu braukt vai nebraukt. Bija apslēpti zīlējumi, ka Bukarestā tiekot gaidīts arī Tito.

No Londonas ziņo, ka Chruščevs ir vienojies ar nēģeru republikas Gānas ministru prezidentu Kvame Nkrūmah apmanīties draudzības vizītēm. Chruščeva viesošanās termiņš vēl nav noteikts.

CHAOSS BELĢU KONGO

Leopoldville. Jaunievēlētā Tautas sapulce uz savu pirmo sēdi sanāca 17. jūnijā. Pirmās Kongo valdības sastādīšanā Kongo nacionālās kustības vaditājam Lumumba ir ievērojamas grūtības, jo, savai partijai gan iegūstot lielāko balsu skaitu, viņam nav vairākuma Tautas sapulcē, un tā viņš spiests izveidot plašas bazes valdību. Opozīciju partiju vaditāji ir atteikušies ar viņu sadarboties. Belģu valdības pārstāvis deva Lumumbu vēl vienu dienu laika kabineta izveidošanai.

Starplaikā vairākās provincēs nemiernieki nodibinājuši savu pārvaldi, bet divās valda izņēmuma stāvoklis.

Belģijas valdība stingri pastāv uz savu prasību nodibināt plašas nacionālas koalicijas valdību, baidoties, ka pretējā gadījumā opozicija varētu jauno valsti novest anarchijā.

Brīdinājums balto policijai

Izmeklēšanas komisija par lielajiem nēģeru nemieriem (martā), kuros tika nogalināti 67, bet ievainoti 186 demonstranti, brīdināja no iespējamiem jauniem nemieriem, ja balto policija radīkāli nemainīs savu izturēšanos pret nēģeru iedzīvotājiem. — Kā zināms, balto policistu nežēlīgā rīcība izraisīja lielu sašutumu civilizētajā pasaulē, un komūnisti to izmantoja savai propagandai visās variācijās.

PRETORIJA

Seši nēģeru nemieru vaditāji, kuri ierosināja iznīcināt pases vai tās atstāt mājās, tika notiesāti spaidu darbos vai soditi ar cietuma sodu. Viens no viņu vadoņiem izteicās, ka viņu vietā radīšoties citi un cīņu turpināšot. „Mēs nebaidāmies no cīņas konsekvencēm, un mēs nelūdzam žēlastību," viņš piemetināja.

KUBAS SŪTNIS KANADĀ UZTEIC DIENESTU

Otavā. Nevarēdams samierināties ar Kastro valdības politikas pamatievirzi, pagājušajā ceturtdienā Kubas sūtnis Kanadā, 32 g. v. Luis A. Baralts Medeross iesniedza atlūgumus, blakus tam lūdzot Kanadas valdību piešķirt viņam uzturēšanās tiesības kārtējo iecejotāju noteikumu ietvaros. Tā kā Medeross no savas valdības saņēmis pozitīvu atbildi par atlaišanu no amata, tad uzturēšanās atļaujas piešķiršanā Kanadas valdībai nerodas nekādi nemainīs savu izturēšanos pret nēģeru iedzīvotājiem. — Kā zināms, Kanadas valdībai ir diplomātiskas attiecības ar Kastro valdību, bet tās sūtnis Kanadā ir tikai akreditēts pie Kanadas valdības, bet nav akreditēts pie Kanadas valdības, bet nav akreditēts pie Kanadas valdības, bet nav

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Arhibīskaps T. GRĪNBERGS

Mēs izaugsim par tādiem, par kādiem jūs palīdzēsit mums izaugt!

Ko saka jaunieši par latvisko audzināšanu un vecāku uzdevumiem

Anglijā. (LZA) Gandrīz vai tēt) ir tapuši vienaldzīgi par to, visos kontinentos, kur mīt latviešu trimdinieki, daudz tiek pārmests mūsu jauniešiem par to, ka tie kļūst arvien pasīvāki pret latviešu valodu un visu citu latvisko. Šie pārmetumi daudzreiz no veco gadu ļaudīm ir nevietā. Šo rindu rakstītājs ar faktiem var apstiprināt, ka sevišķi Zviedrijā pēdējos gados ir liels procents jauniešu, kas ļoti aktīvi darbojas gandrīz visās nometnēs organizācijās un ar sirdsdedzi nododas latviskai lietai. Arī Anglijā jaunatne ir rosīga.

Ja nu tomēr asimilācija grauž centīgās jaunatnes rindas, tad tur daudz vainojami paši vecāki. Nupat Anglijā notika jaunatnes kongress. Pirms tā, lai paši pārspriestu savas problēmas, pulcējās savkopus ELJA's latviešu vadolas neklātienes kursanti. Kursus ar labām sekmēm vada Dr. V. Rūķe-Draviņa.

Vecāku un vecāku gadu gājuma laudis, klausieties, ko saka paši jaunieši!

Lai runā referente Baiba Ozoliņa:

„Pagaidām kursantu skaits Anglijā vēl nav sevišķi liels. Cerams, ar laiku vairāk jauniešu un vecāku izpratīs kursu nepieciešamību un vērtību. Kas kavējis kursantus laikā iesūtīt lekciju atbildes? Vai tas ir vienigi slinkums un nolaidība? Diemžēl, visi nokārtām galvām to atzinām par galveno iemeslu. Bet visumā nevar žēloties, jo kursanti bija lēnām gājuši uz priekšu, atskaitot dažus, un kā vienu no tiem — sanāksmes rosīgo runātāju! Bet ko var darīt — dažam veicas runāt, dažam darīt. Ne lekciju viela, nedz maksa lidzšinējiem kursantiem nekādas nepāravaramas grūtības nav sagādājusi.

Bet tad nāca vislielākais pārsteigums! Vecāki, lūdzu, atsēdieties un ieņemiet pāris aspirīnu! Mēs runājam ļoti atklāti un tikpat valsirdīgi gribam jums to teikt. Kādēļ kursantu skaits ir tik mazs? Mēs domājam, ka latviešu valodu mācīties paskubināmi un piespiežami visi jaunieši līdz 20 gadu vecumam, kad viņiem pašiem rodas dziļāka jēga. Bet vai vecāki to dara? Nē — jo par daudz grūti ir „iemizot" 19-gadīgus slaistus. Bet ir citi vecāki. Galvenais ir, ka mūsu vecāki (ar daudziem izņēmumiem — un visi, kas ir apzinīgi, var protes-

Daudz mēs nepārmetam, tikai dažus punktus: Vecāki pārāk aizņemti materiālā stāvokļa uzlabošanā. Vecāki pārāk aizņemti sabiedriskā darbā. Vecākiem pacietīgi trūkst zināšanu. Vecākus pārāk ietekmējušas pašreiz popularās idejas par bērnu audzināšanu, un viņi neuzdrošinās bērnus piespiest mācīties.

Mums pārmet, ka neapzināmies savus pienākumus un neinteresējamies par latvisko. Vai jūs, mīļie cilvēki, to darījāt 16-20 gadu vecumā? Vai mātes tāpat jūs nemudināja vairāk mācīties nekā sēdēt uz soliņa ar kaimiņa Pēteri vai Minnu un iet uz zaļumballītēm? Katram savs laiks. Kad tapsim apzinīgi, tad pildīsim savus pienākumus.

Bet tikai tad, ja jūs, mūsu vecāki, būsit mūs sagatavojuši šos pienākumus izprast un uzņemties. Tomēr, vienīgi stāvot ar žagaru bunti klāt, jūs to nepanāksit. Pārliecīniet mūs par latviešu laikrakstu un grāmatu lasīšanas vērtību, paši tos lasot un ierosinot, neatlaidīgi ierosinot arī mūs. Ja jums tiešām no sirds rūp mūsu latvietība, tad nepagurstiet — jaunieši līdz 20 gadiem reti kad par šiem „spaidu darbiem" būs pateicīgi. Mēs kurnēsim un labprāt aizmuksim uz kino. Bet neatlaidieties! Jūsu gandarījums būs tad, kad mēs paši aptversim un sapratīsim šo lietu nepieciešamību un vērtību. Mēs izaugsim par tādiem, par kādiem jūs palīdzēsit mums izaugt.

Nepārmetiet mums gaļos rakstos un runās vienaldzību vai slinkumu. Ja mēs ko nogrēkojamies, jūs sodāt mūs kā bērnus, bet tūlīt otrā vārdā sagaidāt, lai pārvaram kalnus. Mēs to veiksim — ar jūsu palīdzību. Lielākais no šiem kalniem ir latviešu valodas saglabāšana. Svētdienas skolas un neklātienes kursi pagāstošie līdz mērķi sasniegt, bet vezums ir jāiekustina un jāpalīdz stumt vecākiem.

ŽURNĀLAM „ZINTIS" VĒL VIENS REDAKTORS

Čikāgā. Latviešu akadēmiķu nodomam izdot latviešu mākslas, literatūras un zinātnes žurnālu angļu valodā rodas arvien vairāk atbalstītāju. Latvijas sūtnis Vašingtonā prof. A. Spekke cita starpā redakcijai raksta: „Jūsu paredzētais izdevums, no principiālā viedokļa vērtēts, ir ļoti apsvecams un pilnā mērā atbilst laika prasībām." Raktsnieks Jānis Veselis raksta: „žurnālu „Zintis" . . . domāju sen vajadzīgs esam."

Redakcijai klāt nācis vēsturnieks prof. Edgars Andersons (mācības spēks San Žozē kolledžā Kalifornijā), uzņemoties vēsturisko jautājumu nodaļas rediģēšanu.

Grāmatu izdevējs Alfrēds Kalnājs ir tik optimistisks par žurnāla „iešanu tautās", ka garantē segt pusi no žurnāla financiālajiem izdevumiem un caur saviem pārstāvjiem brīvajā pasaulē izplatīšanai ņems vismaz 400 eksemplārus no katra numura.

Žurnāla „Zintis" literārās daļas (galvenās) redaktors, raksts-nieks Knuts Lesiņš pašreiz izstrādā literāras sacensības noteikumus trijām grupām, kas katra saņems atsevišķu naudas balvu, ko dāvina A. Kalnāja apgāds.

Ir iespējams, ka izdosies redakcijā piesaistīt arī Dr. Jāni Siliņu tēlotājas mākslas nodaļas vadīšanai.

Pirmajam numuram, kas iznāks augusta beigās, galvenajām nodaļām saturs jau sakārtots un literārai daļai izraudzītie darbi jau pa pusei salikti. Mākslinieks Voldemārs Ozoliņš (mākslas daļas redaktors) uzzīmējis ļoti īpatnu un izteiksmīgu žurnāla vāka metu.

Redakcijas un iespiešanas darbi jau tiktāl paveikti, ka var jau sākt pieņemt abonementu maksas (50¢ par burtnīcu, vai $2,- gadā). Saraksti un maksājumus adresēt: Magazine „Zintis", 719 West Willow St., Chicago 14, Ill., U. S. A.

H. At. —

SLĒGTS KLOSTERIS

Lutgalē slēgts sieviešu klosteris, kas noticis pēc sabiedrisko organizāciju „lūguma". Vatikāna radio ziņojot par šo notikumu, aizrāda, ka šis kolsteris esot bijis vienīgais visā Padomju Savienībā.

JAUNIEŠU IESVĒTE BOSTONĀ JAMAICA PLAIN LUTERĀŅU DRAUDZĒ

5. jūnijā māc. F. Ruperts iesvētīja 6 jauniešus. No kr.: Ingrida Kuze, Aija Stāle, Sarmīte Medne, māc. F. H. Ruperts, Gunārs Medjanis, Zinta Līce, Vija Bērziņa. Foto: V. Grāvītis

ARTŪRS OZOLIŅŠ SAISTĪTS CBC RAIDĪJUMAM

VĒL VIENS SASNIEGUMS

Mūsu talantīgais jaunās paaudzes pianists Artūrs Ozoliņš uzaicināts iespēlēt skaņu lentā divus izcilus skaņdarbus — Šūmaņa „Papiljonu" un Šopēna „Skerco". Abus šos romantiskā laikmeta darbus pārraidīs CBC raidītājs svētdien, 26. jūnijā, plkst. 8.30 no rīta, sniedzot arī 5 minūšu interviju ar A. Ozoliņu. Raidījums ilgs pavisam 30 minūtes. Producents Artūrs Skols paskaidro, ka šī pusstunda, kuru aizpildīs Artūrs ar savu spēli, domāta sevišķi apdāvinātiem kanadiešu instrumentālistiem, lai pēdējie varētu parādīt savas mūzikālās spējas plašākai publikai. Kad jautāju, kādēļ programma vispirms jāuzņem skaņu lentā, CBC producents paskaidro, ka tas darīts tādēļ, lai, eventuāli interesenti katrā laikā varētu vēlreiz noklausīties attiecīgā mākslinieka izpildījumu.

Kā zināms, 14 g. v. Toronto Karaliskās konservātorijas audzēknis saņēmis arī pilnas stipendijas piedāvājumu tūlītējai studiju uzsākšanai pie izcilā čiliešu pianista Klaudio Arrau, kas savā laikā koncertējis arī Rīgā. Visubeidzot jaunais censonis šovasar piedalīsies TSO dirig. V. Suskinda vaditajā mūzikas klasē Stratfordā Šekspīra festivāla laikā, spēlējot ar simfonisko orķestri. Ar nule kā iegūto 200 dol. stipendiju mazais Artūrs segs visus izdevumus, kas saistīti ar uzturēšanos Stratfordā. A. K.

Muskokas sanatoriju slēdz

Muskokas sanatorija, kur jau 10 gadu strādā gan lielāks, gan mazāks skaits tautiešu, izbeidz savu darbību. Jāpieņem, ka sanatorijas slēgšanas iemesls ir slimnieku trūkums, jo kad pirms 8 gadiem šo rindiņu autors šeit sāka strādāt, slimnieku skaits bija ap 400, bet pašreiz — labi ja 60, un šis skaits strauji mazinās sakarā ar rikojumu TB slimniekus šeit vairs neuzņemt.

13. jūnijā strādniekiem sniedza oficiālu paziņojumu, ka ar 4. jūliju TB sanatorija tiek slēgta un strādnieki ir atlaisti.

Paziņojumā arī teikts, ka turpmāk šeit ierīkots psihiatrisko slimnīcu, taču kad tas notiks, nav minēts.

L. K.

EIROPAS JAUNIE LATVIEŠI SATIKSIES KONGRESĀ ZVIEDRIJĀ

SIRSNĪGI GAIDĪTI VIESI NO AIZJŪRAS ZEMĒM

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības 7. kongress notiks Gēteborgā, Zviedrijā, no 9.-14. augustam. Programma plaša. Jauns pasākums ir jauno un veco rakstnieku tikšanās ar latviešu jaunaudzi — savu dalību jau pieteikuši ap 15 autoru, to starpā sirmais rakstnieks Kārlis Ieviņš, ilgi neredzēts šejienes latviešu sabiedrībā. Būs arī rakstnieki un dzejnieki no Anglijas, Vācijas un Dānijas. Latviešu un zviedru sabiedrībai mūsu tautas deju krāšņumu demonstrēs Anglijas latviešu tautas deju kopa „Kamoliņš". Plaša ir kongresa „intellektuālā" programma, kuras daļu paredzēts veikt „interešu grupu" veidā ar parallēliem referātiem. Starp referentiem minami doc. N. Valters no Vīnes universitātes, Dr. Velta Rūķe - Draviņa, kas iepazīstinās ar baltu valodu pētniecības darbu, mag. hist. Uldis Ģērmanis solijies pastāstīt par to, kā mēs un mūsu jautājumi atbalsojas pasaules presē un literatūrā, Valdis Liepiņš, apv. valdes locekllis, referēs par politisku tematu, bet ELJA's pr-ža vietnieks Andris Vītoliņš par latviešu mūziku.

Kongresa virstema ir „Mēs un mūsu vide," un ievadījumā par to runās doktorands J. Zāmuelis, kas studē psiholoģiju Gēteborgas universitātē, Referentu vidū bez tam vēl būs inž. A. Ozols.

Referēt par jaunāko latviešu rakstniecībā ELJAs priekšsēde Vilma Tenese uzaicinājusi vienu vai divus Minsteres ģimnazijas audzēkņus, ielūgums nosūtīts ģimnazijas vadībai. „Šī skola ir vienīgā visā brīvajā pasaulē, kas māca latviešu valodā, ir dabiski, ka no tās audzēkņu vidus gaidām ne tikai aktīvus latviešu sabiedriskus darbiniekus, bet arī tos, kas pārējiem vislabāk varētu stāstīt par mūsu literātūras vērtībām. Būtu nepareizi gaidīt plašas zināšanas šajā sektorā no jaunajiem, kam jāiet vietējo tautu skolās un jāmācās citā valodā", mūsu līdzstrādniekam izsakās apvienības priekšsēde.

Kongresa atklāšanas runu teiks uzaicinātais dzejnieks Andrejs Eglītis. Kongresa laikā paredzēts rīkot jaunatnes apgāda „Ceļnieks" darba skati, veltījot izdevumiem un to autoriem.

Dažas dienas pirms kongresa atklāšanas Gēteborgā atklās skati „Tāpēc mēs bēgām," kas sniedz informāciju par apspriežamiem Pad. Savienības Eiropas konlonijās. Skate, kas šinīs dienās notiek Gevlē, ziemeļos no Stokholmas, ieguvusi izcilu atzinību Zviedrijas presē, kas cildina skates bagātīgo un lietišķo materiālu klāstu un aktuālās liecības par apspiešanu Latvijā un citur. Asu uzbrukumu pret skati vērsusi „Pravda" un — protams— zviedru komūnistu laikraksts „Ny Dag".

ELJAs darbības gads bijis sekmīgs un tuvojas noslēgumam. Ap apvienību saslēgusies lielākā daļa Eiropas aktīvās latviešu jaunās paaudzes. Seminārs Holandē gada sākumā bija viens no panākumiem, bet ne mazāk ievērojami ir notikumi lokālajās ELJAs nodaļās. Anglijā nule noticis ELJAs Anglijas nodaļas kongress, par ko saņemtas jūsmigas atsauksmes, Stutgartē jaunieši sarīkojuši jaunatnes dienas Lieldienās, kopas Francijā, Holandē, Norvēģijā darbojušās iespēju robežās.

Ārpus ELJA's atrodošās jaunatnes organizācijas tāpat paveikušas daudz — Zviedrijā sarīkotas jaunatnes dienas, un Vācijā JKS vadībā tās sagatavo jaunatnes darbiniekus. Tomēr, arvien vairāk pašu jauniešu vidū izskan vēlēšanās apvienoties apvienībā, lai tādā veidā paši būtu iniciātori un darba veicēji, negaidot direktīvas no „centriem".

ELJA's kongresa sarīkošana ir nopietna ekonomiska problēma. Jaunieši Vācijā un Francijā ir nopietnākais jautājums — to ekonomiskais stāvoklis nav sevišķi spīdošs, un ceļa naudai aiziet gandrīz viss — attālumi nav mazie. Esam tomēr darījuši, ko varēdami, lai šajā ziņā noķļūtu uz zaļāka zara. Ir sarīkota interna ELJAs loterija, un atsauciba bijusi visai sirsniga, sevišķi jāpateicas visiem mākslinieciem ar vecmeistaru Niklavu Strunki priekšgalā, kas ziedojuši loterijai savus darbus," stāsta priekšsēde. „Atsaucigi bijuši arī daži apgādi, to starpā mūsu pašu kopējais Ceļnieks. Patiešām sirsnīgi mūs atbalsta zviedri — Gēteborgas pilsēta piešķīrusi lielāku summu kongresa vajadzībām, pa simtniekam devušas rēderejas un organizācijas. Zviedrijas dzelzceļa virsvalde piešķīrusi rabatu kongresa dalībniekiem ceļam uz kongresu — tā ir vienreizēja oficiāla atzīšana, ko vēl nav darījusi nevienas valsts dzelzceļa iestāde. Tomēr, izdevumi būs lieli — bet tie atmaksāsies, jo ir ieguldīti Latvijas nākotnes kontā. Arī cītādi atsaucība ir patīkama — rakstnieki, mākslinieki, zinātnieki ar gatavi dot savu devumu mūsu darbam. Žēl vienīgi, ka vienā gadījumā saņēmām noraidošu atbildi — gribējām sagādāt mūsu jaunajiem pavisam izcilu kultūrālu sniegumu, bet persona, no kuras to gaidījām, laikam neuzskatīja lietu par „pietiekami svarīgu". Bet tas nekas, mēs netursēsim jaunu prātu."

Par sadarbību ar citām organizācijām mums paskaidro: „Tā ir laba vai vismaz apmierinoša. Sirsnīgas attiecības ir ar ALJAs vadību — ar Jurīti sarakstāmies un „izkratām sirdi", kaut šī sadarbība paliktu tāda pati arī turpmāk, jo visi taču esam — latvieši, tas galvenais, lai kāda patvēruma zeme. Stokholmas jaunieši aktīvi piedalījās LFN darbā, un grupa arī sarīkotajā informācijas skatē, kur darbība vispār bija jaunās paaudzes rokās. Pret ELJAs ideju Zviedrijā jau no laika gala valda ne visai sirsnīgs noskaņojums, sevišķi veco organizāciju vadībās, jaunieši pēdējā laikā sāk domāt citādi — bet arī šeit nekādas kolīzijas nav, katrs var darīt, kā domā pareizāk. Mums, jaunajiem, jābūt pateicīgiem tēviem un mātēm, ka esam brīvi laudis, — kaut arī tas nenozīmē, ka mums vienmēr jāklausa, mēs jūtam cieņu pret viņu uzskatiem, mēģinām attaisnot kļūdas un — ja nepieciešams — īstenojam savus nodomus pašī uz savu roku."

Beigās izskan aicinājums — ja kāds no Kanadas vai ASV latviešiem nokļūtu vai jau atrodas šovasar Eiropā — mīļi gaiditi ELJA's kongresā! Rakstiet priekšsēdei Vilmai Tenesei, Övre Majorsgatan 3-A, Göteborg, Sweden.

— gns. —

KANADĀ

TORONTO

Baltijas tautu 20 gadu okupācijas un Aizvesto pieminas dienas ateres gadījumā svētdien, 18. jūnijā notika 2 radio raidījumi. No Niagaras raidītāja pl. 1.00 Baltijas tautu federācijas vaditāji uzrunāja klausītājus savu tautību valodās. No latviešu puses runāja federācijas pr. v. A. Svenne, norādot, ka latviešu tauta nesamierināsies ar mūsu dzimtenes piespiedu okupāciju ,un arvien vēl tanī dzīvo stipra ticība brīvības atgūšanai. „Mums nav bailes ne no kara ,ne atombumbām, nedz arī Chruščeva draudiem un lamu vārdiem, mēs ticam taisnības uzvarai," teica runātājs. Mūzikālajā programmā no latviešu puses dzirdējām skaņu platēs atskaņotās tautas dziesmas un Reitera koŗa iedziedāto Latvijas himnu. Toronto raidītajā pl. 3 p.p. federācijas pārstāvji sniedza interviju angļu valodā, un radio, komentātors Dž. Kolingvūds Rīds deva tuvāku ieskatu par Baltijas tautu traģēdiju. Mūzikālā programmā no latviešiem piedalījās Marisa Vētras studijas audzēkņi: I. Birne, M. Bērziņa, A. Kivlenieks un J. Cirulis.

Abos raidījumos tika sniegta arī informācija par protesta braucienu uz Otavu.

Toronto universitātes inženierzinātņu studenti Juris Svenne, Vairis Lauks un Māris Lūsis par kursu nobeigšanu apbalvoti stipendijām .

25. jūnijā, pl. 12 dienā Siderabenē atklās mākslinieka J. Zuntaka gleznu izstādi.

SAULAINĒ

Saulainē vēl ir brīvas dažas istabas izīrēšanai laikā no 3.—10. jūlijam un augusta mēneša otrā pusē. Iepriekš jāsazinās ar Saulaines pārv. pr-ku E. Buku, tel.: RO 9-8923, Toronto.

Draudzes padomes loc. V. Ozoliņš, kurš kārto sporta nodarbības Saulainē, pašreiz uzsācis tenisa laukuma izbūvi Saulainē.

K.

LATVIEŠU APRIŅĶI

Latviešu lauksaimnieku biedrības pilnsapulce notika 11. jūnijā I. Bedīmaņa saimniecībā Flecertaunā, pulcinot lauksaimniekus no visas apkārtnes. Sapulci raiti vadīja V. Goba, protokolēja Z. Lucis. Par biedrības darbību pārskatu deva valdes priekšsēdis Ž. Bukovskis. Pagājušajā darotības gadā biedriba uzrādījusi lielu rosmi un labus panākumus, apvienojot lauksaimniekus no visa „latviešu apriņķa". Notikuši arī 7 sarīkojumi: Kalvja koncerts Šelburnā ar sekojošu sadzīvi Ž. Bukovska saimniecībā; dievkalpojums māc. A. Brieža vadībā Šelburnā, veterinārārsta A. Vanaga referāts un grozīņu vakars E. Smiltnieka saimniecībā; 18. novembra svinības Šelburnā ar Dr. V. Māsēna referātu un priekšnesumu daļu, kurā uzstājās pianiste Irina Bedīrmane. dziedātāja Austra Bukovska un ar deklamācijām Valija Lāma un Elga Love - Kalniņa; Ziemassvētku eglītes sarīkojums Šelburnā ar bērnu priekšnesumiem, mantu loteriju un grozīņu vakaru; latviešu kreditsabiedrībai veltīts pārrunu vakars E. Smiltnieka saimniecībā, kurā paskaidrojumus par tās dibināšanu un darbību sniedza A. Svenne, V. Upsācis un K. Kārkliņš; adv. A. Zuša referāts A. Vaivada saimniecībā ar sekojošu grozīņu vakaru.

Tālāk valdes pr. ziņoja, ka par nenormālo laika apstākļu dēļ raditajām grūtībām iesniegts raksts Kanadas lauksaimniecības departamentam, no kurienes saņemta atbilde, ka par jauno iebraucēju - lauksaimnieku stāvokli informēts vietējais agronoms, kas rūpēsies, lai tie saņemtu palidzību un atbalstu. Agronoms izteicis arī vēlēšanos piedalīties lauksaimnieku biedrības sapulcēs un piedāvājis par brīvu savas telpas sanāksmēm.

Sapulces dalībnieki pārrunāja arī nepieciešamību sava apkārtraksta izdošanai, kuŗa ziņotu par biedrības darbību, sanāksmēm un citiem jautājumiem. Pārrunājot jautājumu par bankas dibināšanu ,nolēma to atlikt uz vēlāku laiku.

Tuvākajā nākotnē nolēma rīkot teātra izrādi un dievkalpojumu jūlija beigās vai augusta sākumā.

VINIPEGĀ

Šogad paiet 10 gadu kopš darbojas pašreizējā Vinipegas latviešu ev.-lut. draudzes svētdienas skola. Tās dibinātājs 1950. gadā un pirmais priekšnieks bija mācītājs E. Pavasars, vēlākie skolas priekšnieki — prāvests A. Mitulis un M. Stauvers. Skolas priekšnieki, sadarbībā ar pārējiem skolotājiem, ir uzcītīgi veikuši bērnu latviskās audzināšanas darbu.

Sekmīgi ir darbojies arī bērnu dārzs, dodams iespēju arī mazākiem bērniem ieaugt latviskā vidē. Sevišķi apsveicams pasākums ir nesen radītā klase bērniem, kas neprot latviešu valodu, bet vēlas to apgūt.

Pašreiz bez skolas priekšnieka M. Štauvera par skolotājiem strādā A. Alere, A. Taškāne un H. Rūža.

Latviešu ev.-lut. Mārtiņu draudzes Vinipegā pilnsapulcē piedalījās 18 draudzes locekļi.

Draudzes darbs pagājušā darbības gadā ritējis sekmīgi. Notikuši 6 dievkalpojumi. Draudze nosūtījusi uz Austriju $30,- naudā un divus drēbju saiņus. Bez tam draudze ziedojusi Latviešu jaunatnes apvienībai Kanadā $9,75 un ārmisijai $48,50.

Draudzes budžets sabalansēts uz $435,00.. Draudzes valde ievēlēta līdzšinējā sastāvā: priekšnieks — A. Kēleris, sekretārs — V. Jandavs, kasieris — A. Stauvers. Revizijas komisija: priekšnieks — V. Balgals un locekļis — O. Baroniņš.

— ls.

UZ REDZĒŠANOS
BĒRZAINĒ LĪGO VAKARĀ
25. jūnijā, plkst. 8 vakarā. RĪKOTĀJI.

Veras Keišs
baleta skolas audzēkņu
BALETA VAKARS
EATON AUDITORIJĀ
CETURTDIEN, 23. JŪNIJĀ, 1960., 8:15 VAK.
Ieejas kartes Eaton auditorijas kasē.

ĢENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muirecrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

Zigurdu Auguli un Rosemariju Hartfekleri salaulāja māc. A. Cops Sv. Andreja baznīcā, Toronto. Foto A. Jānītis.

UZBRŪK DĀVANU SAIŅU SŪTĪTĀJIEM

Rīgas laikrakstos parādījušies Latvijas PSR milicijas un Drošības komitejas priekšsēža aizbrukumi dāvanu saiņu sūtītājiem un saņēmējiem. No Amerikas sūtītie saiņi esot atlīdziba par spiegošanu. Rīgas presē pēdējā laikā lasāmi asi uzbrukumi trimdas darbiniekiem. Minēti: prof. P. Lejiņš, plkv. V. Janums, KLB pr.-dis V. Hāzners, Abakuks, Šilde ,kas visi esot imperiālistu kalpībā. Avīzēs atstāstīts arī gadījums, kur kāds latviešu kapteinis, kas braucis uz vācu kuģa, ieradies Rīgā, izdalījis zemju laikrakstus un nodarbojies ar spiegošanu.

„PRAVDAS UZBRUKUMI BALTIEŠIEM

Komūnistu partijas organs „Pravda" ievietojis asu rakstu pret Zviedriju un pret baltiešu trimdiniekiem. „Pravda" vērsas pret zviedru politiķiem, kas runājuši pretkomūnistiskās izstādes atklāšanā — konservātīvo partijas līderi Hjalmarsonu, tautas partijas līderi prof. Olinu un prof. Birgeru Nermanu. Padomju presē arvien biežāk parādās uzbrukumi Zviedrijā dzīvojošiem trimdiniekiem ,nodēvējot tos par fašistiem un reakcionāriem. Cik var spriest, komūnistu nolūks ir iebaidīt Zviedrijas valdību, kas varētu novest pie trimdinieku aktivitātes ierobežošanas.

Paliek „čisti komūnisti"

Lielajā tīrīšanas akcijā no komūnistu partijas izslēgti ap 500 biedru. Latvijas komūnistu partijā divas trešdaļas no biedriem ir krievi, bet partijas CK tomēr vairākums pieder latviešiem. Tīrīšana skārusi pat mazākās ciema padomes. Visas atbildīgās personas partijā tagad ir Maskavas padevīgi kalpi. Atceltās amat personas ieguvušas tautā cieņu.

LASĪTAJU vēstules

JĀATMASKO SALMU VĪRI

Latvijas Amerikā redakcijai:

Latvijas Amerikā 11. jūnijā nrā A. Sedasdēls vispusīgi apgaismo trimdas dzīvē Kristapa Salma izdarības. Līdzīgu rakstu „Es varu aiziet", LA pag. gada 5. augusta n-rā bija publicējis māc. A. Voitkus. Paldies šo rakstu autoriem un reizē arī lūgums nākt klajā nākošajos rakstos ar domu izmaiņu, kas un kā būtu darāms šī sasāpējušā jautājuma atrisināšanai. Ar trimdinieku pārdomām vien šos Kristapus Salmus nav iespējams atmaskot. Varbūt varētu nodibināt kādas „Goda komitejas", kas šos Salmu vīrus savalda?

P. Rudzītis, Toronto.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraktitajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DACE PRIEDĪTE UZS DEJOTĀJ

Veras Kelšas „mazā

Parasti apjūsmojam katru kaligrafisku rokrakstu. Gluži to pašu var teikt par baletu, kurā dejotāji aistētiskām kustību zīmēm — choreografiju — attēlo mūzikālo domu. Šo stilu sekmīgi pausdusi Vera Kelša savos atklātos baleta audzēkņu vakaros, ar to iemantodama krietnu skaitu latviešu baletomaņu simpatiju. Šogad, kad viņas 9. gadskārtējais audzēkņu baleta vakars notiek pirmoreiz Ītona auditorijā, var izmantot visas profesionālās skatuviskās iespējas.

Programmas ievērojamākā daļā piedalīsies latviešiem jau labi pazīstamā Daira Sproģe, kas ar saviem 14 gadiem sasniegusi apbrīnojamu techniku un pagājušajā gadā latviešu Jaunatnes svētkos pārsteidza skatītājus, ar profesionālu vērienu nodejodama grūto „Pas de deux", pēc kuŗa latviešu baleta pazinēji tūlit viņu nodēvēja par mūsu „mazo Pfeiferiti". Šogad viņa savu grūto divdeju atkārtos, piedevām griežot arī visgrūtākās fuetes, kas vienmēr bijušas dejotājiem viscietākais rieksts. Deju vakarā otra „zvaigzne" būs Dace Priedīte, kuŗa ar īgaunu zēnu Reini Kupu dejos galvenās lomas. Cēliena romantiskajā baletā „Le Spectre de la Rose" Veras Kelšas iestudējumā. Kā zināms, Dace Priedīte pagājušajā gadā Jaunatnes svētku baleta sacensību solo grupā izpelnījās 1. vietu, bet šogad viņa debitēs kā profesionāla dejotāja Kanadas Nacionālās izstādes „Canadiana '60" lieluzvedumā, kuŗā piedalīsies 60 dejotāju ,to starpā arī ievērojams skaits no Kanadas Nacionālā baleta. No 300 aspirantiem, kas piedalījās pārbaudē, žūrijas komisija uzņēma tikai 20 dejotājas. Šie fakti paši par sevi runā, ka „Pēc zvejas", Veras Kelšas baleta skolas standarts ir vairāk kā respektējams. Tai pašā laikā dzirdētas arī balsis par viņas strikto disciplīnu, bet vienalga, ka bez tās neviens nav lu dēļ. Ošn g pacēlis lielākos augstumos mākslinieciško līmeni. Vera Kelša tis, kas mule jau Liepājas operas baleta tru- domju glezno pā, līdztekus aktīvai dejošanai to, izsakās: darbodamās arī kā instruktore, darbi ir samī ieguva visa ansambļa ievērību kā māts neatbil noteikta skolotāja, un vairākas kļuvis dekor dejotājas bez parastās deju rutīnas ņēma arī privātstundas. Ka roze krāsu V. Keiša savu darbu pārzina vistis piebilst sos sikumos ,par to viņai jāpateicas savai pirmajai skolotājai gleznieciba: Aleksandrai Fjodorovai - Fokkā jauna — nai, tad Helēnai Tangijevai - Gandrīz vai Birzniecei, O. Lēmanim (rakstur- nē nātūrālis dejās) un H. Plūcim (partnerē- sionisms. Da šanā). Kas studijā sasniegts 9 gandas, kas gados, katrs varēs pārliecināties garlaicīgu tuvāko dienu laikā skolas baleta

(53. turpinājums)

„Tiešām? Taisisit galdu? Un es nupat, jūs mokoties ar zāģi, pie sevis klusībā nodo varētu būt kas būdams, tikai ne galdnieks.

„Ko lai dara? Kad kurpe spiež un kurpn vumā, jāmēģina izlidzēties pašam. Redziet, bez galda turpmāk vairs iztikt," Augusts m bildēja, neļaudams manīt, ka nūle dzirdētā r to aizkārusi.

Tas pagaidām līdzēja, un Vanda iejautāj pietnākā balsī: „Līdz šim jūs varējāt — tāp ar blodiņu klēpi, gultā ne tikai paēst, bet pat

„Dzejojus var — sā vai tā — uz elkoņiem z tie dažkārt ir tikai jāpieraksta, jo sacerējušies pa nometni vai upmalu staigājot. Bet tagad lielāks, un tad bez galda nav iespējams izt Augusts un sastatija četrus pēc mēra nozāģē gridas garenā četrstūri. Būdams bez kādām galdu taisīšanas mākslā, viņš pats bija prāto tojis, ka būvēšana tā ir jāsāk. Četrstūrim stingri piestiprinās kājas un pārsitīs pāri gal galds būs gatavs.

„Jūs rakstisit kō lielāku? Romānu? Par v Ideja nav slikta un tipi — kaut mūsu pašu ir lieliski. Piemēra pēc — sacisim — abi Tad nu gan man turpmāk būs jācenšas par iespējami labākās puses, lai jūsu romānā visiem milama un miliga. Bez tādām romant nēm romāni taču nav uzrakstāmi . . ." Van gi pabalto seju un īsi apcirptajiem matiem nāja saldi miliga pasmaidīt.

„Es neesmu sacijis, ka rakstīšu romānu

ENERALKONSULS
R. N. BRYSON
ronto, tel. HO 3-5861,
DANFORTH AVE.

KONSULS
LIS TOMSONS
E 8-7798, Montreal, P. Q.,
CTORIA AVE., APT. 16.

ndrejsons, C.L.U.
41 Muirecrest Drive,
MILLS, ONT. - HI 7-4323.
uguns, garantiju, publis-
tbildības, dzīvības u. c.
eida apdrošināšana.

u Auguli un Rosemariju
lderi sālaulāja māc. A.
šv. Andreja baznīcā, To-
Foto A. Jānītis.

ZBRŪK DĀVANU
IŅU SŪTĪTĀJIEM
s laikrakstos parādījušies
s PSR milicijas un Drošī-
mitejas priekšsēža asi uz-
ni dāvanu saņu sūtītā-
n saņēmējiem. No Ameri-
ītītie saiņi esot atlīdzība
piegošanu. Rīgas presē pē-
aikā lasāmi asi uzbrukumi
s darbiniekiem. Minēti:
P. Lejiņš, plkv. V. Janums;
pr.-dis V. Hāzners, Aba-
šilde ,kas visi esot impē-
u kalpībā. Avīzēs atstāstīts
dījums, kur kāds latviešu
nis, kas braucis uz vācu
ieradies Rīgā, izdalījis ār-
laikrakstus un nodarbo-
spiegošanu.

ĀVDAS UZBRUKU-
MI BALTIEŠIEM
mūnistu partijas organs
da" ievietojis asu rakstu
Zviedriju un pret baltiešu
iniekiem. „Pravda" vēršas
zviedru politiķiem, kas ru-
i pretkomūnistiskās izstā-
atklāšanā — konservatīvo
as līderi Hjalmarsonu, tau-
partijas līderi prof. Olinu
rof. Birgeru Nermanu. Pa-
u presē arvien biežāk pa-
s uzbrukumi Zviedrijā dzīvo-
n trimdiniekiem ,nodēvējot
er fašistiem un reakcionā-
Cik var spriest, komūnistu
ks ir iebaidīt Zviedrijas val-
kas varētu novest pie
lnieku aktīvitātes ierobežo-
s.

iek „cīsti komūnisti"
ējā tīrīšanas akcijā no ko-
istu partijas izslēgti ap 500
u. Latvijas komūnistu par-
dīvas trešdaļas no biedriem
evi, bet partijas CK tomēr
ākums pieder latviešiem. Ti-
a skārusi pat mazākās cie-
padomes. Visas atbildīgās
onas partijā tagad ir Maska-
nadevīgi kalpi. Atceltās amat
onas ieguvušas tautā cieņu.

ASITAJU
vēstules

AATMASKO SALMU VĪRI
atvijas Amerikā redakcijai:
atvijas Amerikā 11. jūnija n-
A. Sedasdēls vispusīgi apgais-
trimdas dzīvē Kristapa Sal-
izdarības. Līdzīgu rakstu „Es
u aiziet", LA pag. gada 5. au-
ta n-rā bija publicējis māc.
Voitkus. Paldies šo rakstu au-
ēm un reizē arī lūgums nākt
jā nākošajos rakstos ar domu
naiņu, kas un kā būtu dā-
ns šī sasāpējušā jautājuma at-
šanai. Ar trimdiniekiem pār-
mām vien šos Kristapus Sal-
s nav iespējams atmaskot.
rbūt varētu nodibināt kādas
oda komitejas", kas šos Sal-
vīrus savalda?
P. Rudzītis, Toronto.

skriptus saīsinājām.
glabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
rka.
paraktītajos rakstos iztelktāo
viedoklim.

DACE PRIEDĪTE UZSĀK PROFESIONĀLĀS DEJOTĀJAS GAITAS

Veras Keišas „mazā Pfeifere" mēģinājumā

Parasti apjūsmojam katru kaligrafisku rokrakstu. Gluži to pašu var teikt par baletu, kurā dejotāji aistētiskām kustību zīmēm — choreografijū — attēlo mūzikālo domu. Šo stilu sekmīgi paudusi Vera Keiša savos atklātos baleta audzēkņu vakaros, ar to iemantodama krietnu skaitu latviešu baletomaņu simpatiju. Šogad, kad viņas 9. gadskārtējais audzēkņu baleta vakars notiek pirmoreiz Ītona auditorijā, var izmantot visas profesionālās skatuviskās iespējas.

Programmas ievērojamākā daļa piedalīsies latviešiem jau labi pazīstamā Daira Sproģe, kas ar saviem 14 gadiem sasniegusi apbrīnojamu tehniku un pagājušajā gadā latviešu Jaunatnes svētkos pārsteidza skatītājus, ar profesionālu vērienu nodejodama grūto „Pas de deux", pēc kura latviešu baleta pazinēji tūlīt viņu nodēvēja par mūsu „mazo Pfeiferiti". Šogad viņa savu grūto divdeju atkārtos, piedevām griežot arī visgrūtākās fuetes, kas vienmēr bijušas dejotājiem viscietākais rieksts. Deju vakarā otra „zvaigzne" būs Dace Priedīte, kura ar igauņu zēnu Reini Kupu dejos galvenās lomas1. cēliena romantiskajā baletā „Le Spectre de la Rose" Veras Keišas iestudējumā. Kā zināms, Dace Priedīte pagājušajā gadā Jaunatnes svētku baleta sacensību solo grupā izpelnījās 1. vietu, bet šogad viņa debitēs kā profesionāla dejotāja Kanadas Nacionālās izstādes „Canadiana '60" lieluzvedumā, kurā piedalīsies 60 dejotāju ,to starpā arī ievērojams skaits no Kanadas Nacionālā baleta. No 300 aspirantiem, kas piedalījās pārbaudē, žūrijas komisija uzņēma tikai 20 dejotājas. Šie fakti paši par sevi runā, ka Veras Keišas baleta skolas standarts ir vairāk kā respektējams. Tai pašā laikā dzirdētas arī balsis par viņas strikto disciplīnu, bet liekas, ka bez tās neviens nav pacēlis lielākos augstumos mākslinieciško līmeni. Vera Keiša Jaunajā Liepājas operas baleta trupā, līdztekus aktīvai dejošanai darbodamās arī kā instruktore, ieguva visa ansambļa ievērību kā noteikta skolotāja, un vairākas dejotājas bez parastās deju rutīnas ņēma arī privātstundas. Kā V. Keiša savu darbu pārzina visos sīkumos ,par to viņai jāpateicas savai pirmajai skolotājai Aleksandrai Fjodorovai - Fokinai, tad Helēnai Tangijevai - Birzniecei, O. Lēmanim (rakstur-dejās) un H. Plūcim (partnerēšanā). Kas studijā sasniegts 9 gados, katrs varēs pārliecināties tuvāko dienu laikā skolas baleta vakarā, kurā uzņemti vienčēliena balets „Rožu kavalieris", „Grand Valse" un abstraktā deja „Illūzijas". Programmā piedalīsies 60 audzēkņu, mūzikālo daļu veiks pianiste Vera Leinvēbere - Langenfelda. Līdztekus iestudējumiem V. K. pāti gatavojusi kostīmu zīmējumus. Karikatūrists Eduards Keišs pagatavojis dekorācijas un uzņēmies arī apgaismošanas meistara pienākumus. Sarīkojums, kas noslēdz šīs sezonas latviešu sarīkojumu virkni Toronto, notiek ceturtdien, 23. jūnijā ,plkst. 8:15 vakarā Ītona auditorijā.

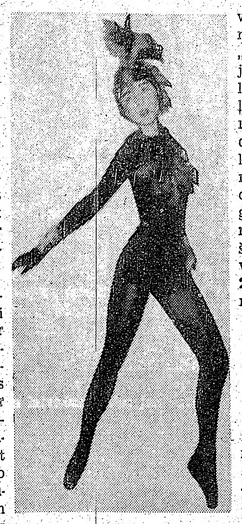

Daira Sproģe moderni - ekspresīvā dejā „Putns", kurai pamatā F. Šopēna mūzika.

KUR PALICIS OSIS?

PADOMJU GLEZNU SKATE TORONTO

Padomju Savienības gleznotāju izstāde patlaban skatāma Toronto mākslas galerijā, un būs atvērta līdz 3. jūlijam. Izstādē, kurā ir pavisam 80 gleznu, domināte (t. i. formāta ziņā) arī divi latviešu gleznotāju darbi — Eduarda Kalniņa Zvejnieki un Valža Kalnrozes Ainava. Skatītājs šoreiz cerēja ieraudzīt arī A. Oša grafiskā stilā veidoto gleznu „Pēc zvejas", ko nesen reproducēja kanadiešu žurnāls „Maclean's", teikdams, ka darbu izstādīs Montreālā un vēlāk arī Toronto. Tomēr nezināmu iemeslu dēļ. Oša glezna palikusi Maskavā. Mākslinieks Arnolds Nulītis, kas nule kā iepazinies ar Padomju gleznotāju izstādi Toronto, izsakās: Abu latviešu autoru darbi ir samērā pabāli un to formāts neatbilstošs. E. Kalniņš ir kļuvis dekoratīvāks, bet V. Kalnroze krāsu ziņā nav mainījies." Par pārējiem darbiem A. Nulītis piebilst: „Padomju Savienība pagājušā gadsimteņa gleznieciību. Šī skate neatklāj nekā jauna — ir tikai citi sižeti. Gandrīz vai visās gleznās dominē natūrālisms un daļējs impresionisms. Daudz arī tīras propagandas, kas padara šo izstādi par garlaicīgu mākslas notikumu."

A. K.

Marija Andžāne

SAVS PRIEKS, SVEŠAS SĀPES

Cik mīļi, maigi un silti mēs
prieku
Kā bērnu pie krūtīm sev
glaužam,
Bet sāpes kā pabērnu lieku
Sev sirdī zogamies jaužam —
Savs prieks, svešas sāpes

Prieks mājīgu padara esības
telpu,
Kur to mēs satiekam gaišu,
Bet sāpes uzspiež svešādu elpu,
Kā ērškus tās dvēselē kaisa —
Savs prieks, svešas sāpes.

Prieks ienes dvēselē saulainu
rītu,
Kaut nakts un ziema vēl būtu,
Bet sāpes sniedz sauli asarās
tītu,
Kaut ziedoņa dārzos tu ietu —
Savs prieks, svešas sāpes.

LIELA DARBA NOSLĒGUMS

RUDORFS BANGERSKIS: IV GRĀMATA, 488 LPP.

„MANA MŪŽA ATMIŅAS" Cena $6.00. Imantas izdevums.

Par spīti visiem šķēršļiem un neparedzētām grūtībām, ir laimīgi novadīts galā viens no dižākajiem „Imantas" grāmatu apgāda izdevumiem — ģen. Rudolfa Bangerska atmiņas. Ar šo ceturto sējumu, kurā ietelp atmiņas un dokumentu publikācijas par kureliešiem, par gādību par bēgļiem, par brīvprātīgo gūstu pēc cīņām, Latvijas nacionālās komitejas darbību u.t.t., tad nu Bangerska atmiņas un savāktie dokumenti ir paglābti no pazušanas.

Redaktoram P. Klānam ir bijis jāveic visai grūts uzdevums: ne tikai jāsakopo un jāradīģē gatavi materiāli, bet bieži vien no autora uzmetumiem jāizloba, kā pats nelaikis būtu gribējis komentēt šo dokumentu.

„Visumā ģenerāļa iecerētais darbs," raksta redaktors savā priekšvārdā IV sējumam, „tādā veidā, kāds tas tapis bez viņa, īpaši abās pēdējās grāmatās, kļuvis par sava veida dokumentu un laikmeta liecību kopojumu ar tajā ietilpinātiem ģenerāļa tekstiem. Bet šāds materiālu pasniegums, īpaši no vēsturnieka viedokļa, ģenerāļa darbam nekā nelaupa no tā nozīmes, gluži otrādi. Zaudējums ir, ka pietrūkst ģenerāļa komentāru un vērtējumu, un tas ir zaudējums ne tikai viņa atmiņām vien." Šādam vērtējumam recenzents var tikai pievienoties.

Var arī tikai apsveikt redaktora un izdevēja nodomu publicēt vēl V sējumu, kurā ietilptu gan ģenerāļa laika biedru, gan viņa apcerēto notikumu liecinieku komentāri par atsevišķām norisēm, vai paša ģenerāļa pietiekami neizgaismoto resp. pat nemaz neskarto faktu apraksti. **Budzis**

JAUNS MĀKSLAS SALONS TORONTO

Augusta pirmajā pusē Vijas un Edgara Kraujiņu vadībā atvērsies mākslas salons, latviešiem labi pazīstamā vietā — 343 Roncesvalles ielā „Little Riga" veikala nama otrā stāvā, kur ir telpas ar piemērotu apgaismojumu, un savus darbus salonam jau apsolījuši mākslinieki: Hugo Mercs, Augusts Kopmanis, Edvards Dzenis, Edgars Krūmiņš, Dainis Miezājs, Visvaldis Reinholds, Kārlis Langenfelds un Jānis Zuntaks.

Autori darbus mainīs ik pa 2 nedēļām un ir paredzams, ka autoru skaits ceļ pieaugs. Salons būs atvērts katrā laikā, lai iebraucēji, kas apciemo Toronto no citiem latviešu centriem,, allaž varētu iepazīties ar latviešu mākslinieku sniegumu.

„Mazā Rīga", kā latvieši mēdz teikt, ir labi pazīstama kā iecienīts delikatešu veikaāls, bet šeit var vienmēr iegādāties arī latviešu grāmatas, tautiskos izstrādājumus, skaņu plates, laikrakstus un žurnālus.

Vācu un ziemeļzemju vēsturnieku konference

Rietumvācijā, Braunšveigā nesen notikusi pirmā vācu un ziemeļzemju vēsturnieku konference ,kurā piedalījušies 35 vadošie dāņu, somu, norvēģu, zviedru un vācu vēsturnieki. Konferences dalībnieki galvenokārt diskutējuši par materiāliem ,kas izlietojami, lai raditu kaut cik kopīgus un taisnīgus pamatus vēstures darbiem par vācu un ziemeļzemju vēsturiskajām attieksmēm laikā no 1933. — 1945. gadam. Konferences rezultāti — kā saistošas vadlīnijas — paredzēti arī visu minēto zemju skolu vēstures grāmatu autoriem. Kā novērotāji konferencē piedalījušies arī Itālijas, Austrijas un ASV vēsturnieki, bet vai tādi bijuši arī baltiešiem, kuriem par konferenci dabiski vajadzēja būt lielākai interesei, par to pagaidām ziņu trūkst . . .

TRĪS MĪLESTĪBAS...

Mācītāja, rakstnieka un sabiedriska darbinieka Voitkus 25 gadu darba jubileja.

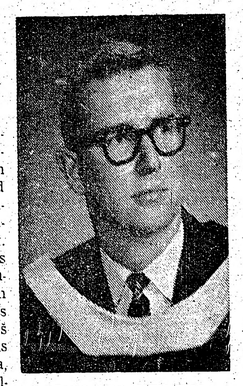

JĀNIS STRAUTNIEKS beidzis Rietumontario universitātes tautsaimniecības fakultāti ar Bachelor of Arts grādu. Saistījies darbā Hindē un Dauch sabiedrībā Toronto. Ir korporācijas Beveronija loceklis.

Artūru Voitkus pazistam ne tikai kā iecienītu un apdāvinātu latviešu mācītāju, bet arī kā vīru ar asu spalvu un ievērojamu sabiedrisku darbinieku.

Viņa 25. gadu darba atceres dievkalpojums notika igauņu draudzes baznīcā, kurā bija pulcējušies ap 250 dievlūdzēju un jubilāra sumināt̄āju. Ziediem greznotais altāris dvesa svētku ieskaņu, bet svinīgums kulminēciju sasniedza, kad, Sv. Pāvila draudzes māc. V. Šēfera, Hamiltonas latviešu Kristus draudzes māc. Ed. Pavasara, sinodes pārstāvja māc. J. Petersa un māc. K. Raudsepa pavadīts, dievkalpojumā ienāca jubilārs māc. A. Voitkus.

Pateicības dievkalpojums sākās ar vīru koŗa Jundas dziedātu Al. Valles Lūgšanu, kam sekoja operdziedātājas Natālijas Valdovskas solo Par katru stundu. Liturģijas dievkalpojumu vadīja kaimiņdraudzes māc. V. Šēfers, bet spredķi teica māc. Ed. Pavasars no Hamiltonas, draudzes ziņas nolasīja un pateicību izteica jubilārs, bet lūgšanu un svētīšanu — māc. V. Šēfers. Atskanēja atkal vīru koŗa un operdzied. N. Valdovskas dziesmas, un tad draudzes locekļi un jubilāra cienītāji pirms dievnama atstāšanas sveicot sniedza roku savam draudzes gamam.

Plašākas svinības notika Trisvienības draudzes namā, 3438 Rosedale avēnijā. Tur jubilāru sveikt bija ieradušies ap 130-140 personu, kas aizņēma ne tikai paredzētās glīti iekārtotās un pārbūvētās pagraba telpas, bet arī pirmo stāvu — mācītāja biroja telpas un daļu dzīvokļa. Pie baltajiem galdiem, ko bagātīgi greznoja ziedi, notika svinību mielasts.

Kā pirmais draudzes gaņu sveicēja draudzes pr-ks inž. A. Spurmanis, pasniegdams jubilāram dāvanu — rokas pulksteni. Tad Dāmu komitejas pr-ce N. Baumane jubilāram pasniedza sarkanas rozes. Latviešu skolas pārst. I. Steprāns — ziedi, Montreālas latviešu b-bas pr-ks Em. Mazutis — dāvana pildāmspalva un K. Ozols — ziedi, DV Montreālas nodaļas pārstāvis O. Strazdiņš — sveicieni, Korporāciju kopas pārstāvis V. Bērziņš — grāmata, Letonijas pārstāvis Dr. J. Beldavs — ziedi, Svētdienas skolas pārstāvis A. Zariņš — ziedi, Sporta kopas valdes pr-dis J. Lukstiņš — modinātājs pulkstenis, māc. J. Peters, sinodes pārstāvis — grāmata. Preses biedrības vārdā A. Tichovskis bija sūtījis grāmatu. Tad sveicienus nesa mācītāji: V. Šēfers, Ed. Pavasars, K. Raudseps. Telegrammas un sveicienus bija sūtījuši: prof. A. Annus, prof. A. Tauriņš, Dr. A. Valdmanis ar ģimeni, kons. V. Tomsons, Dr. V. Sanders, LNAK pr-dis V. Upeslācis, mācītāji A. Lūsis, V. Strautmanis, A. Briedis, Dr. G. Drillis, māc. A. Zariņš, Sieviešu korporāciju kopa — sveicienus un ziedus, Hamiltonas DV, māc. E. Lange, Otavas draudzes pr-ks N. Zoldners u. c.

Atbildot un pateicoties daudzajiem apsveicējiem, māc. Artūrs Votkus norādīja: „Ja esmu ko darījis, tad ar pateicības pilnu sirdi varu liecināt, ka mani vadījušas trīs mīlestības: viena — Kristus, visa piedevēja mīlestība, otra — sievas mīlestība un trešā — tā, ka jūs man esat palīdzējuši, atbalstījuši manā darbā draudzē."

I. Skrastiņš.

Māc. A. Voitkus ar kundzi draudzes dāmu komitejas vidū. Foto Rapid Reg'd

Kultūras apskats

o Kanadas komponistu līga noorganizējusi pirmo internacionālo komponistu konferenci Stratfordā (Ont.) Šekspīra festivāla laikā no 7.—14. augustam, kurā piedalīsies ap 60 komponistu no 19 valstīm. Šie komponisti „paneļa" diskusiju veidā iecerējuši pārrunāt arī elektroniskās mūzikas attīstību.

o Sidnejas (Austrālijā) ostas malā drīzumā paceļsies ultramoderns operas nams, kas beidzot nomierinājis austrāliešu prātus. Neparastās architektūras dēļ izcēlās gara polemika Austrālijas laikrakstos „par" un „pret" šāda nama celšanu. Tagad visi esot ar ideju samierinājušies un dauziem jaunais nams pat patikot.

o Otavas filharmonijas orķestris, kas financiālu apstākļu dēļ pārtraucis savu darbību uz nenoteiktu laiku, iecerējis to atkal atjaunot jau nākošajā sezonā.

o Doktora grādu mūzikā saņēmis Toronto mūzikis Viljams Makkaulejs no Īstmaņa universitātes mūzikas skolas ASV.

o Pēc 11 dienu ilgā streika 19 Nujorkas Brodveja teātri atkal uzsākuši izrādes. Šis streiks sagādāja aktieriem, producentiem un veikalniekiem miljoniem dolaru zaudējumus.

o Sinsināti „Zoo" opera ASV šovasar sniegs 5 jauniestudējumus. Trīs operas — Verdi „Makbets", Bellini „La Sonnambula" un Bendžamina Brittena „Peter Grimes" pirmoreiz uzvedīs Sinsinati operas 40 gadu pastāvēšanas laikā.

o Vācu laikmetīgā komponista Hansa Vernera Hences trešā opera „Der Prinz von Homburg" piedzīvojusi spožu izrādi Hamburgas operā Leopolda Ludviga vadībā.

o Hozē Greko spāņu baleta trupa, kas nesen ar labiem panākumiem viesojās Toronto, atgriezīsies Nujorkā 28. jūnijā. Soreiz paredzēta tikai viena izrāde.

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vinete.

(53. turpinājums)

„Tiešām? Taisīsit galdu? Un es nupat, kad redzēju jūs mokoties ar zāģi, pie sevis klusībā nodomāju — jūs varētu būt kas būdams, tikai ne galdnieks . . . "

„Ko lai dara? Kad kurpe spiež un kurpnieka nav tuvumā, jāmēģina izlīdzēties pašam. Redziet, es nevarēšu bez galda turpmāk vairs iztikt," Augusts miermīlīgi atbildēja, neļaudams manīt, ka nūle dzirdētā piezīme būtu to aizkārusi.

Tas pagaidām līdzēja, un Vanda iejautājās stipri nopietnākā balsī: „Līdz šim jūs varējāt — tāpat kā citi — ar bļodiņu klēpī, gultā ne tikai paēst, bet pat vēl rakstīt."

„Dzejoļus var — šā vai tā — uz elkoņiem zvalstoties — tie dažkārt ir tikai jāpieraksta, jo sacerējušies galvā paši, pa nometni vai upmalu staigājot. Bet tagad ir jāsāk kas lielāks, un tad bez galda nav iespējams iztikt," atzinās Augusts un sastatīja četrus pēc mēra nozāģētus dēļus uz grīdas garenā četrstūrī. Būdams bez kādām zināšanām galdu taisīšanas mākslā, viņš pats bija prātojis un izprātojis, ka būvēšana tā ir jāsāk. Četrstūrim pietiekami stingri piestiprinās kājas un pārsitīs pāri galda virsu, un galds būs gatavs.

„Jūs rakstīsit ko lielāku? Romānu? Par visiem mums? Ideja nav slikta un tipi — kaut mūsu pašu kopīstabā — ir lieliski. Piemēra pēc — saciet — abi Puķukāposti. Tad nu gan man turpmāk būs jācenšas parādīt sevi no iespējami labākās puses, lai jūsu romānā es izskatītos visiem mīlama un mīlīga. Bez tādām romantiskām meitenēm romāni taču nav uzrakstāmi . . . " Vanda ar virtuozi pabalto seju un īsi apcirptajiem matiem tiešām mēģināja saldi mīlīga pasmaidīt.

„Es neesmu sacījis, ka rakstīšu romānu."

„Ziniet, es esmu domājusi, kur rakstnieki savām visdīvainākajām izdomām dabū ierosmi."

„Kādreiz pietiek ar gaužām nenozīmīgu sīkumu — pāris laikrakstā izlasītām rindām," apbrīnojami runīgs iesāka stāstīt Augusts, būdams pārliecināts, ka tādā kārtā novērsis Vandas uzmanību no savām rokām, kas diezko veikli ar naglām un āmuru neprata rikoties. „Piemēram, ideja par vilku Rīgā, ko esmu jau apstrādājis balādē un tagad izmantošu lugā, man radās, izlasot laikrakstā ziņojumu, ka krievu okupētās Latvijas mežos atkal sākuši savairoties vilki. Un ziņojuma beigās, starp citu, bija pieminēta līdzīga vilku invāzija 17. gadsimtā, kad vientuļi un pārdroši vilki naktīs reizēm ielavījušies Rīgas ielās. Šī skopā piezīme man nedeva miera un lika iedomāties Rīgu apmēram laikā, kad latviešu amata mācekļi, no laukiem uz pilsētu atbēguši, jau sāka iespiesties vāciešu cunftēs. Likās, es redzētu gluži kā filmā: sniegainā un neganti aukstā naktī pa tukšajām Rīgas ielām ar kājstarpē ieurtu asti skrien milzīgs un izbadējies vilks. Visur ir klusums, un māju logos gul melna tumsa. Kārtīgie pilsoņi jau visi aizgājuši pie miera, vēl vienīgi Melngalvju namā deg zeltaina dzīru gaisma."

„Un jūs par tādu izsalkušu vilku domājat sarakstīt veselu lugu? Pat tad, ja jums kādu teātra censoni izdotos pierunāt ietērpties vilka ādā un skraidīt pa skatuvi, šī viņa skraidīšana skatītājiem beidzot apniktu," zobojās Vanda.

„Es redzu, jūs neesat lasījusi manu visjaunāko balādi. Tur jau ir ievērpta pietiekama fābula, lai paplašinātu to varētu izmantot lugai." Augusts tik ļoti bija aizrāvies pats ar sevi un savu stāstu (pa starpām vēl sizdams naglas), ka nesadzirdēja smējīgo toni studentes balsī. „Tas vilks, saprotiet, necilvēcīga bada mocīts, tad pārgalvīgi uzbrūk zirgam, kas velk no Melngalvju nama karieti ar zeltkaļu meistara skaisto meitu no balles uz mājām. Zirgs izbijies trako, un karjete gāžas, un meistara meitas dižciltīgais pavadonis izbailēs bēg. Bet viņu un zirgu — abus drošsirdīgi izglābj māceklis Mārtis. Šai brīdī nu iesākas romantiska milestība ar traģiskām beigām. Tās citādas vienkārši nav iespējamas — es pagaidām tā domāju — jo tālaika vāciešu acīs arī pats Mārtis drīzāk ir vilks, ne līdztiesīgs cilvēks. Un lugu es iesākšu ar prologu, izmantodams jau uzrakstītās balādes sākuma pantus. Klausieties, kā tie jums patīk, tie taču visam gabalam ar rāvienu dotu īsto noskaņojumu:

„Ak svētais Maurīcij, kas tas par suņa laiku!
Sals līdz pat kaulam velk kā rīkstīm soģis bargs,"
Zem ūsu lāstekām pūš laukā baltu tvaiku
Un, plaukstas daudzīdams, purd Rīgas vārtu sargs.

Kā sudrabs bārda aug uz zirga purna mikla,
Kas seska kažoku ar lepnu kungu ved.
Tur laukā tālums dun, plīst ezeri no stikla,
Slēdz cieši vārtus sargs un naktī tālāk dēd.

Dzied ilkšu pulkstenis, slīd kamanas uz ģildi,
Sargs skaudīgs nodomā — tur karstu vīnu dzer,
Bet tu sev azotēs līdz rītam rokas sildi,
Sniegs jelās kūleņo, un pakšos lauskis speŗ.

Kā nāve dvēseli vējš vājo liesmu rausta
Pa eļļas lāsturi. Kāds vilks aiz vārtiem skrien.
Un divi dūraiņi pēc arkebūzes tausta —
Pret vilkiem, cilvēkiem likts modram būt arvien.

Bet sargam baiļu nav un prātā pat vēl smējiens:
„Nāc, meža luņķi, nāc te vārtu dzelzi kost!"
Un vilks no tiesas nāk, duŗ ausi gaudīgs rējiens,
Vējš skrien ar puteni, rauj spulgai liesmu nost.

Sargs meklē šķiltavas, lai jaunu gaismu šķiltu,
Kā turka zobens liks pār vārtiem mēness lien.
Virs mulsis pamana — vilks iekļuvis ar viltu
Un, valnim pārlēcis, uz pašu rāti skrien.

Tam sirmi pelēka viz mēnesnīcā spalva,
Bet vēders neredzams starp ribām ierāvies.
Ar spītu badigu ir pilna smailā galva,
No gultām pilsoņus viņš tagad piecelt skrīes."

Aizrautīgi skandēdams pantus un galīgi aizmirsis galda naglošanu, Augusts cilāja pa gaisu āmuru, it kā tas piepeši būtu pārvērties par senlaicīgu arkebūzi.

Vanda (tāpat joprojām tupus) savādi viņā skatījās, un kad viņš beidza, nocirta īsi un skaidri: „Jū neesat normāls."

„Es?" un balādista sejai bija tāda izteiksme, ka likās, viņš nūle izkritis cauri istabas griestiem un nespētu atgūst, kur īsti atrodas.

Vanda vēsi lietiška turpināja: „Jums laikam bērnībā nav bijusi iespēja saieties ar citiem bērniem. Tādos pilnīgi vientuļi augošos cilvēkos pa laikam attīstās slimīgi nenormāla fantazija. Būdami vienmēr vienīgi paši ar sevi un saviem izdomu tēliem, viņi jau bērnībā tik bīstami sarāvuši reālās saites ar dzīvi, ka vēlāk tiem grūti iekļauties īstenības vidē. Visi pilnmiesīgi dzīvie cilvēki, kas ir tiem apkārt, tiem liekas daudz tālāki un svešāki par pašu fantazijas valstību. Tanī tie dzīvo, mazdūšīgi vairoties ciešākas saskares ar savu apkārtni, dzīves un dzīvības reālajām norisēm."

(Turpinājums sekos).

JĀŅU LIELUZVEDUMS SAULAINĒ

25. jūnijā grandioza līgošana skaistajā Sv. Jāņa draudzes lauku sētā.

Lieluzvedums Jāņu nakts, ko sagatavojuši B. Senkēviča un rež. F. Lintiņš, līgotājiem Saulainē sola īstus latvisko Jāņu priekus un omulību. Uzvedumā ietvertā sendienu mistika, bagātīgas koŗu un solo dziesmas, tradicionālā pūdele un īpašie Jāņa (ieradīsies jāšus) un papardes zieda apgaismojumi Saulaines skaistajā dabā un uz skatuves pakalnā — radīs dīženu Jāņu nakts pārdzīvojumu, kādus pie-dzīvojām tikai savā dzimtenē, kad visa tauta līgoja — mūsu skaistās dziesmas šalca pāri Jāņuguņu apmirdzētajiem kalniem un pakalniem.

Šis Jāņu nakts uzvedums ir jaunaranžējums, kuŗā autori stilizējuši un izcēluši šo tautas svētku latviskās īpatnības un sviniību jēgu.

Daudzi uzveduma mēģinājumi notikuši Toronto un tagad tie turpinās Saulainē, autoru vadībā. Arī koŗi un solisti, par kuriem laikrakstā jau agrāk minēts, lielajiem svētkiem gatavojas ar jūsmu un pašaizliedzību.

Tāpat Sv. Jāņa draudzes māc. A. Lūsis, dāmu komiteja un saulaines pārvalde ar pr-ku E. Buku rūpējas, lai līgotājiem Saulainē netrūktu latviskās gaisotnes un viesmīlības. Visa Saulaines territorija būs viesu ricībā. Tiek sagatavota sausa malka ugunskuriem un smaržīgs siens atpūtai.

Saulaines vārti Natavasagas upes krastā 25. jūnijā būs plaši atvērti visiem tautiešiem, kas nodomājuši Jāņu nakti negulēt — lai Jāņiti daudzināti.

Sakarā ar daudzajiem pieprasījumiem par nokļūšanu uz Saulaini, aizrādāms: tiem līgotājiem, kas braukos no dienvidaustrumu Ontario vai ASV caur Niagaru, apbraucot Toronto, Saulainē vislabāk nokļūt pa 27. autoceļu. Jābrauc līdz Ivy ceļa galam (apm. 1,5 jūdzes aiz Thornton), kur būs virziena rādītājs uz Saulaini. Pa šo ceļu, nekur citur nenogriežoties, nonāk Saulainē. Turp var nokļūt arī pa 400. autoceļu, braucot līdz Thornton ceļa galam un tad pa 27. autoceļu līdz Saulainei.

J. V.

Jauniešu Jāņu vakars

LNJAK savus Jāņus svinēs 24. jūnijā ar ugunskuru, dziesmām, deju un apdziedāšanos. Grozini pašiem jāņem līdzi. Jāņu svinēšana notiks Kinstlera lauku īpašumā. Adrese: RR2 Woodbridge, Ont. Tel.: ALpine 7-8959.

Visērtāk šo sarīkojumu var sasniegt, braucot pa 400. ceļu līdz Maple Road, kur nogriezties pa kreisi un braukt līdz 7th Concession; tad 2 jūdzes braukt pa šo ceļu līdz RR2 Woodbridge ceļam, kur nogriezties pa kreisi. Pēdējais ceļš jūs novedīs tieši Jāņu laukumā. Visi laipni aicināti un gaidīti.

VĒJUCIEMA VASARA

Arnolda Apses vēstule Latvijai Amerikā no Francijas

Piedzīvotas pasakas cilvēks neaizmirst. Tādēļ es nekad neaizmirsīšu dienu, kad Klosteŗkalna pļavās sniegā ziedēja pienenes, kad piesniga ziedošās ābeles un izplaukušie pērzi. Bet skaistas pasakas ir īsas. Visskaistākās un visīsākās ir tās pasakas, ko piedzīvojam īstenībā. Nākti lija mierīgs, auglīgs aprīļa lietus. Kad kiršos, ābelēs un pērzos list lietus, es nevaru aizmigt. Par šo bezmiegu esmu pateicīgs Dievam. Kas nakti nav redzējis un dzirdējis pielijušu dārzu, tam Dievs nav dāvājis savu žēlastību. Tajā nakti es sēdēju pie atvērta loga, aizmirsis laiku un rītdienu, kas manā vārdu sarakstā nozīmē to pašu, ko vārds rūpes.

Esmu neizdevies cilvēks, jo nemaz nedomāju, ka dārzā nobriedīs kiršogas un āboli, kuŗus kāds izdevies un dzīvei derīgs eilvēks rūpīgi svērs kilogramos. Es domāju par Lietus sonātu. Aizdedzu sveci, izdzēsu spuldzi un klausījos šo brīnumdarbu, gan tikai skaņuplatē, bet ungāru pianists I. Nadāšs ir jutis tāpat kā Bēthovens. — Kas esmu es, kas manas rūpes? Rēiz aizlidošu kā pienenes pūka vējā, bet dārzi ziedēs atkal un atkal, un tajos līs rāms, auglīgs pavasara lietus. Jo iznīcības nav.

Nu jau sen Klosteŗkalnā pa stāvo, akmeņaino ceļu uzkāpusi vasara: zibeņainu negaisu pilna kā greizsirdīgā mīļākā, svelmaina un kaislīga kā ligava, klusa un auglīga kā sieva.

Ja kāds te šķirstītu kalendāru, gaididams vasaras atnākšanu, tas būtu nelga. Sausās un vētraināS dienās nobira pēdējie ābeļziedi. Vējš pūta taures un stabules pamestā klosteŗa cellēs, ciema ielā virpuļoja trakā dejā ar smiltīm, tad aizbrāzmoja pār ielejām, bet smilti paņēma līdz. Iela bija kaila un mežoņīga, it kā caur ciemu būtu gājis milzis, kaisīdams akmeņus. Klosteŗkalnu dedzināja saule. Suņi nolida ēnā un nerēja. Pie pie manas mājas, tupēja vārnas, elsa un dzēra, elsa un dzēra, un nebēga, kad gāju smelt ūdeni.

Kādā pēcpusdienā debesis kļuva rasainas. Saule vairs nedega, bet gruzdēja. Rūsainajās debesīs neprātīgā steigā krustojās balti un sarkani zibeņi. Klosteŗkalns trīcēja, klausoties Radītāja simfoniju, kuŗas varenību nespēj izteikt neviens komponists, neviens dzejnieks. Tad kalnu pārsalca smaga, vienmērīga strāva. Likās, ka neredzams gigants gribētu aizpūst akmeņus, dārzus un ēkas — visu, ko domās un uzrakstītās rindās esmu nosaucis par Vējuciemu. Debesis kļuva melnas. Satumsa. Visuma katedrālē majestātiski skanēja Radītāja simfonija. Nelija lietus, bet no melnajām debesīm plūda ūdens. Vējuciemam vairs nebija ielas: melnā straumē kā baltas saliņas zibņa gaismā spīdēja milža izkaisītie akmeņi. Vakarā pērkonis klusi aizgāja. Naktī lija mierīgs, auglīgs lietus. Es nevaru aizmigt. Par šo bezmiegu esmu pateicīgs Dievam. Kas nakti nav redzējis un dzirdējis pielijušu dārzu, tam Dievs nav dāvājis savu žēlastību. Tajā nakti es sēdēju pie atvērta loga, aizmirsis laiku un rītdienu, kas manā vārdu sarakstā nozīmē to pašu, ko vārds rūpes.

Esmu neizdevies cilvēks, jo nemaz nedomāju, ka dārzā nobriedīs kiršogas un āboli, kuŗus kāds izdevies un dzīvei derīgs eilvēks rūpīgi svērs kilogramos. Es domāju par Lietus sonātu. Aizdedzu sveci, izdzēsu spuldzi un klausījos šo brīnumdarbu, gan tikai skaņuplatē, bet ungāru pianists I. Nadāšs ir jutis tāpat kā Bēthovens. — Kas esmu es, kas manas rūpes? Rēiz aizlidošu kā pienenes pūka vējā, bet dārzi ziedēs atkal un atkal, un tajos līs rāms, auglīgs pavasara lietus. Jo iznīcības nav.

Nu jau sen Klosteŗkalnā pa stāvo, akmeņaino ceļu uzkāpusi vasara: zibeņainu negaisu pilna kā greizsirdīgā mīļākā, svelmaina un kaislīga kā ligava, klusa un auglīga kā sieva.

Ja kāds te šķirstītu kalendāru, gaididams vasaras atnākšanu, tas būtu nelga. Sausās un vētraināS dienās nobira pēdējie ābeļziedi. Vējš pūta taures un stabules pamestā klosteŗa cellēs, ciema ielā virpuļoja trakā dejā ar smiltīm, tad aizbrāzmoja pār ielejām, bet smilti paņēma līdz. Iela bija kaila un mežoņīga, it kā caur ciemu būtu gājis milzis, kaisīdams akmeņus. Klosteŗkalnu dedzināja saule. Suņi nolida ēnā un nerēja. Pie pie manas mājas, tupēja vārnas, elsa un dzēra, elsa un dzēra, un nebēga, kad gāju smelt ūdeni.

Kādā pēcpusdienā debesis kļuva rasainas. Saule vairs nedega, bet gruzdēja. Rūsainajās debesīs neprātīgā steigā krustojās balti un sarkani zibeņi. Klosteŗkalns trīcēja, klausoties Radītāja simfoniju, kuŗas varenību nespēj izteikt neviens komponists, neviens dzejnieks. Tad kalnu pārsalca smaga, vienmērīga strāva. Likās, ka neredzams gigants gribētu aizpūst akmeņus, dārzus un ēkas — visu, ko domās un uzrakstītās rindās esmu nosaucis par Vējuciemu. Debesis kļuva melnas. Satumsa. Visuma katedrālē majestātiski skanēja Radītāja simfonija. Nelija lietus, bet no melnajām debesīm plūda ūdens. Vējuciemam vairs nebija ielas: melnā straumē kā baltas saliņas zibņa gaismā spīdēja milža izkaisītie akmeņi. Vakarā pērkonis klusi aizgāja. Naktī lija mierīgs, auglīgs aprīļa

JPURUS PIEMINOT

tijums kā no reliģiskā, tā nacionālā aspekta. Kā mēs, tā daudzas citas tautas neskatāmies pēc dziļākas eksistences jēgas. „Mēs aizejam dzīvei garām. Mēs sākam jau aizmirst savu tautu un savas tautas vēsturi. Savas tautas noliedzēji nekad nav atskārtuši, kas mūsu pagātne ir. Bet, Latvija, ja es tevi aizmirstu, — Dievs, nodod tādu nelaimi!"

Aizvesto pieminas aktu vēl kuplināja čellinieks Jānis Ādamsons. Klavieru pavadījumus veica brīvmāksliniece E. Pone. Lielgaidas D. Baķūze un A. Aldermane dekamēja aizvesto piemiņai veltītas K. Skalbes un R. Vanaga dzejas. Pieminas akta dalībnieku pulks varēja būt kuplāks. E. T.

LONDONĀ, ONT.

Aizvesto pieminas un Baltijas valstu okupācijas 20. gada dienu Londonas latvieši, igauņi un lietuvieši atzīmēja ar aktu pie kritušo karavīru pieminekļa Viktorijas parkā 14. jūnijā. Vainaga nolikšanas ceremonijā piedalījās pa vienam organizāciju pārstāvim no katras tautības un pa vienai tautu meitai nacionālā tērpā. Visu baltiešu vārdā īsi runāja LNAK padomes priekšsēdis prof. A. Dreimanis, nolikot kopīgo vainagu pie pieminekļa. Vainaga nolikšanā noskatījās ap 150 baltiešu un nedaudz kanadiešu.

Pēc akta tuvējā YMCA's zālē notika ungāru brīvības cīņu filmas „Ungārija liesmās" izrāde, pirmoreiz Kanadā (par šo filmu sīkāku informāciju var dabūt no DV Kanadas valdes informācijas daļas vadītāja R. Epnera, 59 Langarth St., London, Ontario, kurš arī bija sagādājis filmu 14. jūnija vakaram). Filmas izrādes laikā vāca ziedojumus Bēglu gada akcijai.

Kā visu vainaga nolikšanas norisi, tā arī ungāru filmas fragmentus ar komentāriem rādīja televizijā CFPL nākošās dienas (15. jūnijā) vakarā.

Svētdien, 12. jūnijā latviešu luterāņu un katoļu draudzēs notika Aizvesto pieminas dievkalpojumi, kas bija kupli apmeklēti. Latviešu luterāņu dievkalpojumā dziedāja Detroitas operas soliste A. Kalniņa.

Vietējās avīzes 14. jūnija numurā lasītāju vēstuļu nodaļā bija ievietots G. Brikmaņa (LNJ-AK PIN vaditāja) pagaŗš deklarātīva rakstura raksts, un iepriekšējā nedēļā vairākas lasītāju vēstules par aktuāliem jautājumiem. Ps.

FRANCIJA RADĪS JAUNU ORDENI

Sagaida, ka Francija drīzumā radīs kādu jaunu ordeni. De Gollu uz šādu soli esot pamudinājis apstāklis, ka „Goda Leģiona ordenis" pagājušajos gadu desmitos esot piešķirts un izdalīts pārāk izšķērdīgi, tādēļ tas esot zaudējis savu lielo nozīmi un vērtību.

ācu vaņ (dieši) neisi cikāji" ir „mōri" = avenājs, leišu — „moši gaņ, bet nebūparasašnetrūkklu- sīs apAfter dzesa ri flaDivi kas jaunā oncenzstādīt gatavietas. ubs ir dzesa ozirdēt avadinē, ka s ganrabināt vai vimāksa, atse- K.

Vildoga), Libagi, Babite, Rīga, Dole (pēc nairu cilts — doliešu nosaukuma), Ķekava (pēc nairu cilts — ķekāji), More (armeņu „jūra" = „ūkra" = līdzās), Pastende (hūru pils. Pasende, Mazājiji) un daudzi citi.

Jau pagājušā gadu simtenī ievērojamais krievu valodnieks Sachmatovs uzsvēra, ka Baltijā un Ziemeļrietumkrievijā senos laikos dzīvojusi arī kāda ķeltu tauta. Nav šaubu, ka šī tauta bijusi pirmā, kas pirmie atnesa šais apvidos āriešu civilizāciju, „apgaismoja" somu ciltis un asimilēja libiešus.

Alberts Kalniņš

Alberts Raidonis

VAI PADOMJU SAVIENĪBĀ IESPĒJAMA REVOLŪCIJA?

APSPIESTO TAUTU ATBRĪVOŠANĀS IESPĒJAS REVOLŪCIJAS CEĻĀ

Pasauli no elles atvara ar dzelzs roku glābs tikai revolūcija. Bairons.

Komūnistu cīņas metode ir revolūcija. Ja arī brīvā pasaule lietotu šo pašu cīņas līdzekļi, tad jau sen būtu brīva Krievija un brīvas citas valstis

PASAULI GLĀBS TIKAI REVOLŪCIJA

Brīvību var zaudēt vienā dienā, bet atgūt dažreiz nevar pat gadu simtos.

Ir pagājuši jau 20 gari gadi kopš tās baigās diena, kad sarkanarmijas tanki samina mūsu tautas brīvību un valsts suverenitāti.

Mēs bijām cerējuši uz drīzu brīvības atgūšanu un atgriešanos dzimtenē. Bet — gadi nāca, un gadi gāja, un mūsu cerības nepiepildījās.

Mēs cerējām, ka mūsu dzimtenei un ditām komūnisma jūgā esošajām tautām brīvību var atdot tikai karš. Bet mēs vilāmies, jo vēsturē nav precedenta, kad kari būtu notikuši, lai kādu zemi atbrīvotu . . .

Tad mēs cerējām, ka pasaules vareno konferences atdos brīvību mūsu dzimtenei, kā tas deklarēts Atlantijas chartā. Bet mēs vilāmies, jo Atlantijas charta nav domāta mums, un neviena konference vēl nav atbrīvojusi nevienu zemi . . .

Mēs cerējām uz Apvienotajām Nācijām. Bet mēs maldījāmies. Tās nav domātas mums ,bet tikai lielām varām.

Kad viena lidmašīna pārlidoja Pad. Savienības robežas, tad tas ir jau smags „agresijas" akts, kas jātiesā Apvienotajās Nācijās. Bet ja padomju armija iebrūk citās zemēs, okupē tās un iznīcina šo valstu neatkarību, veselas tautas pakļauj verdzībai, par to Apvienotās Nācijas klusē . . .

Vai šodien mums vēl ir uz ko cerēt, vai arī nav vairs nekādu cerību uz drīzu dzimtenes atgūšanu? —

Mums ir uz ko cerēt. Visreālākā iespēja, kā apspiestām tautām nokratīt vergu važas, ir sagraut Sarkano Impēriju no iekšienes ar jaunu revolūciju.

Daži varbūt iebildīs, ka sacelšanās Pad. Savienībā nav taču iespējama.

Šo mītu jau sagrāva Ungārijas revolūcija. Ungārijas revolūcija pierādīja, ka sacelšanās Pad. Savienībā tomēr ir iespējama Bet Ungārijas revolūcija pierādīja arī to, ka šī sacelšanās var būt velta, ja to neizmanto neatbalsta, un ja vienā laikā nenotiek sacelšanās visā Padomju Savienībā.

Ko saka par šiem jautājumiem lietpratēji, kas komūnismu labāk pazīst nekā mēs?

RAKSTNIEKI PRET KOMŪNISMU

Krievijas pagrīdes kustības vadītājs Vladimirs Poremskis saka: **„Padomju Savienība ir nobriedusi revolūcijai. Izredzes uz revolūciju ar katru dienu pieaug. Sacelšanās var notikt ļoti drīz."**

Bij. Padomju Savienības čekas ierēdnis Chochlovs, kas pirms dažiem gadiem pārbēga uz Rietumiem, saka: **„Revolūcija Padomju Savienībā ir jau sākusies. Bet pagaidām garīga revolūcija.**

Jau kopš Staļina nāves Pad. Savienībā notiek klusa cīņa starp Kremli un rakstniekiem. Krievu rakstnieki izteikuši savu vēlēšanos būt brīviem no komūnistu partijas kontroles.

Lai minam galvenos autorus:

Ilja Erenburgs ar savu noveli „Atkusnis" (1956. g.).

Vladimirs Dudincevs ar savu grāmatu „Ne no maizes vien" (1957. g.).

Boriss Pasternaks ar savu romānu „Dr. Živago" (1958. g.).

Komūnisti literātūru lieto tikai politiskai propagandai. Bet literātūra viņiem top bīstama, tiklīdz rakstnieki sāk attēlot pašu māja reālitātes ,jo komūnisti ļoti baidās no patiesības. Boriss Pasternaks saka:

„Es nepazīstu nevienu kustību, kas vairāk būtu novirzījusies no patiesības kā komūnisms."

TAUTA NEATBALSTA PADOMJU REŽĪMU

Padomju Savienības iedzīvotājos ir manāma rūgšana un neapmierinātība ar komūnistu režīmu, kas dažreiz izpaužas pat atklātās sacelšanās. Tautā ir spiediens uz valdību, un komūnistu diktātūra ir spiesta ievērot tautas prasības pēc labākas dzīves un politiskās brīvības. Pretējā gadījumā tas var izraisīt atklātu sadursmi.

Šādas eksplozijas ir jau notikušas, kā mums zināmās sacelšanās Tiflisā, Berlīnē, Polijā, Ungārijā, Vorkutā un citās vergu nometnēs, tāpat studentu demonstrācijas, strādnieku streiki u. t. t.

Drīz pēc Ungārijas revolūcijas, Maskavas universitātes studenti pieņēma rezolūciju, kas tika nosūtīta partijas centrālai komitejai, pieprasot: **1) lai izbeigtu ārzemju radio raidījumu traucējumus; 2) lai atļautu brīvi ievest ārzemju preses izdevumus, un, vissvarīgākais, 3) lai Padomju Savienībā tiktu ievesta divpartiju sistēma.** Tā praktiski ir prasība pēc komūnistu režīma likvidēšanas.

Nesen amerikāņu pusē pārbēgušais Pad. Savienības misijas atašejs Rangūnā Aleksandrs Kaznačevs, kura uzdevums bija ar subversiju palīdzību gāzt pašreizējo neatkarīgo Burmas valdību ,lai komūnisti varētu sagrābt varu, atklāj interesantus faktus.

Cita starpā viņš saka, ka **Staļina nāves gadījumā 1953. g. Padomju imperija bija tuvu eksplozijai, un ja tā būtu notikusi, tā būtu aprakusi komūnistu režīmu. Tāpēc drastiskas reformas bija nepieciešamas ,lai aizkavētu šo eksploziju un glābtu komūnismu no sabrukuma.**

Tādēļ Chruščevs lielā steigā ķērās pie destalinizācijas. Viņš nosodīja Staļina metodes, viņš atļāva dažu brīvāku gājienu, atviegloja saspīlējumu starptautiskā politikā, reorganizēja rūpniecību un agrikultūru, izdarija decentralizāciju u. c.

Valdība bija spiesta dot koncesijas tautai. Bet tas tomēr nevar glābt komūnismu, tikai paildzināt tā mūžu. **Šīs reforams nenostiprina komūnistu režīmu, bet gan otrādi. Evolūcijas process, kas sākās pēc Staļina nāves, iet savu gaitu un apturēt to nevar.**

Kā galvenais fakts jāmin tas, ka pirmoreiz visā komūnistu pastāvēšanas laikā Padomju Savienībā komūnistu režīmam ir organizēta opozicija. Šodien jau visā PSRS darbojas pagrīdes kustība, dažādu mazu grupiņu veidā, kas Staļina laikā bija pavisam neiespējami.

Savas intervijas beigās, Kaznačevs atbild kādam amerikāņu žurnālistam uz jautājumu: **kas varētu notikt pēc Chruščeva aiziešanas?**

Chruščeva kliķe cenšas saglābt komūnisma režīmu, to reformējot un liberālizējot. Padomju iedzīvotāji sagaida, ka vai nu tas būs pats Chruščevs, vai pēc viņa kāds cits, kas vēl turpinās šo liberālizāciju, jo cita ceļa nav.

Pēc Kaznačeva domām vairs nav iespējams apturēt to revolūcionāro procesu, kas pašreiz sācies Padomju imperijā. Tā ir komūnisma atkāpšanās.

„To nevar apturēt. Tas iet savu gaitu, jo ne Chruščevs, ne viņa pēctecis nevarēs vairs tautas masas paķļaut savai kontrolei, kā tas bija Staļina laikā. Bet arī tālākā liberālizācija ir iespējama, tomēr evolūcijas ceļā šis process prasītu 50-100 gadus".

MAZA BRĪVĪBA RADA LIELU BRĪVĪBU

Daži politiķi ir aplamos ieskatos, ka tiklīdz Sarkanā imperija iedzīvotāju materiālais stāvoklis uzlabosies un režīms kļūs mazliet brīvāks, tā tauta būs apmierināta un Kremlim nebūs jābaidās no revolūcijas. Šis ieskats ir nepareizs.

Lielais franču vēsturnieks Aleksis de Toskvevilli ir pierādījis, ka tieši 20 pēdējos gados pirms Lielās revolūcijas, franču tautas labklājība bijusi uz augstākas pakāpes nekā visos pēcrevolūcijas laikmetos. Bet tas tomēm neaizkavēja revolūciju.

Arī Kaznačevs uzsver, ka **bīstmākais moments padomu režīmam būs tieši tad, kad tautas masu ekonomiskais stāvoklis būs uzlabojies un totālitārā dzelzs sistēma atslābusi.**

Kad terrors būs samazinājies un cilvēki varēs brīvāk uzelpot, prasības pēc lielākas un pilnīgas brīvības arvien pieaugs. Un revolūcija kļūs nenovēršama.

Nākošā rakstā: KĀ TIEK GATAVOTA REVOLŪCIJA PADOMJU SAVIENĪBĀ

AR MEDU APSMĒRĒTA RUNGA

ELJA's priekšsēde Vilma Tenese, šķiet, nebīstas arī no lauvām. Šoreiz tā ir Zviedrijas karaliskā . . .

ELJA'S PRIEKŠSĒDE IEAICINĀTA „PACIEMOTIES LATVIJĀ"

Jūnija sākumā Eiropas latviešu jaunatnes apvienības priekšsēdei piesūtīta no Rīgas vēstule, kuŗā viņa aicināta „paciemoties Latvijā un piedalīties Republikas 20 gadu svinībās un Dziesmu svētkos." Ielūdzēji ir Latvijas un ārzemju kultūras sakaru biedrības valde, un vēstuli parakstījis tās priekšsēža vietnieks J. Birons. Vēstulē teikts, ka ielūdzēji ir pārliecināti, ka „Jums, kā latviešu jaunatnes pārstāvei svešotnē, apciemojot dzimteni, būs patikami iepazīties ar mūsu jaunatnes dzīvi un Latvijas sasniegumiem kultūras un saimniecisk kajā laukā." Beigās līgts vēstuli uzskatīt par oficiālu ielūgumu, vīzu iespējams saņemt PSRS vēstniecībā un jāpaziņo, kad ieradīsies Rīgā.

Interesanti, ka „ielūgums" nav vis sūtīts uz atklātībā izziņoto apvienības priekšsēdes adresi, bet gan tikai nedaudziem zināmo pagaidu dzīves vietu studiju laikā. Kā zināms, pirms pāris mēnešiem kāds cits ELJA's valdes loceklis saņēmis provokātīvu vēstuli no Dzimtenes Balss redakcijas, ar lūgumu pastāstīt par „nebūšanām Stokholmā" kopā ar melīgu pateicību par jau sniegtajām ziņām. Viss laipnā tonī — runga, kas iemērkta medū.

„Derētu Bironam paziņot, ka pārstāvu brīvo latviešu jaunatni," iztelcās ELJA's priekšsēde, „un kā tādai man nav ko meklēt okupētās Latvijas godā dienas svinībās. Bet domāju, ka Birons pats netic tam, ko raksta. Lai atgādā atpakaļ uz Kazachstanu aizvesto latviešu jaunatni, lai atjauno visas demokratiskās brīvības un republikas patieso neatkarību — tad varētu sākt runāt. Bet pirms tam atbilde ir — nē!" — gns. —

Uz Dziesmu svētkiem Indiānapolē

no Toronto var pieteikties līdzbraucēji Dainaș korim, kura norīetājā autobusā vēl ir vairākas brīvas vietas. Izbraukšana paredzēta 1. jūlijā, pl. 7 no rīta, atgriešanās atpakaļ Toronto 4. jūlija rītā — ar aprēķinu, lai nebūtu jānokavē darbs. Brauciena maksa $20. Pieteikšanās pie kora valdes locekļa R. Britāla, 533 Palmerston Blvd., Toronto, tel.: LE 4-0339.

BIJUŠIE IENAIDNIEKI IZLĪGST

Internacionālajā frontes cīnītāju sanāksmē Itālijā — malā pie Monte Kazīno patiesi izlīgstot sadevās rokās bijušie ienaidnieki: vācu, franču, poļu un cita tautu virsnieki.

Vārds Monte Kazīno — elle pie klostera, kur pirms apmēram 16 gadiem notika varbūt niknākās kaujas Rietumu frontē, ir neizdzēsami ierakstīts 2. pasaules kara vēsturē, un tur, tagad sapulcējoties apm. 3000 bijušajiem abu pušu cīnītājiem, ir noticis samērā maz ievērots, bet nozīmīgs fakts. (Pasaules prese maija vidū bija nodarbināta ar Parīzi . . .) Pāri krītušo karā biedru kapiem tur draudzīgi un, šķiet, arī patiesi uz visiem laikiem izlīgstot, sadevās rokām dzīvi palikušie vīri, kas reiz nevienam nevajadzīgā eiropiešu brāļu karā viens pret otru ar lielāko fanātismu reiz cīnījušies uz dzīvību un nāvi . . . Dodoties nolikt kopējo vainagu pie nezināma karavīra kapa (tādu pie Monte Kazīno ir daudz..), rikā izlīguši brāļi blakus franču māršalam Žuēnam gāja kādreizējais kalna aizstāvju komandieris vācu pulkvedis Rūdolfs Bēmlers un trimdā mītošais poļu pulkvedis J. Bobinskis, kuŗš tur reiz komandējis uzbrūkošo Andersa traģiskās armijas tanku brigādi.

Sekojošā sanāksmes naktī kādā 900 m. augstienē, kuŗu ar milzīgiem upuriem 1944. g. janvārī ieņēmuši franču majora P. V. Dibuā vienība, arī šim komandierim zaudējot kāju un roku, šis pats virsnieks ar tādiem pašiem vācu un poļu invalidiem tagad kalnā uzrāpies aizdedzinājis ugunskuru, un pieminēdami kritušos biedrus, daudzi franču, vācu, poļu un citu tautu bijušie karavīri mēnešainajā naktī draudzīgi skandinājuši dziesmas katrs savā valodā. Varbūt nozīmīgākos un patiešām spontānākos izlīgšanas žestus vācu un franču starpā šajā sanāksmē ir parādījuši dažu bijušie vācu virsnieki. Izplētņu lēcēju pulkvedis Reneke, kas ar fanātisku niknumu komandējis tikpat fanātiskos Kazīno pilsētas aizstāvjus, spontāni norāvis sev no kakla bruninieku krustu, to uz visiem laikiem uzkarot uz kāda nezināma karavīra kapa. Tai pašā laikā klostera kalna piekājē kādreizējais kalna aizstāvis pulkvedis Bēmlers pasniedzis māršalam Žuēnam savu kādreizējo izplētņu lēcēja nozīmi, ko visi klātesošie francūži kvitēju-ši ar tikpat spontānu un vienreizēju piekrišanu. Izlīgšanu pārsteidzošā ātrumā bijušais vācu feldmaršals Keserlings, bijušais Itālijas frontes vācu virspavēlnieks, tagad novērtētājs par ievērojamāku notikumu kā toreizējās fanātisma pilnās kaujas.

Rūgtākais bikeris visiem šīs sanāksmes dalībniekiem ir bijis poļu virsnieku atgādinājums, ka Polijas brīvība, par kuŗu poļu divizijas pie Monte Kazīno cīnījās un mira, ir iztirgota un izvarota. Polijas likteni pieminot, atceroties un pārdomājot un sanāksmes dalībniekiem piecelties, poļu bijušo virsnieku, tagadējo trimdinieku, acis pildījušās asarām, un šo satriecošo brīdi nevienam no sanāksmes dalībniekiem nespēšot aizmirst nekad...

Aks.

DRAUDI BALTAJIEM AFRIKĀŅIEM

Kā ziņo Johannesburgas laikraksta „Die Vaderland" korespondents no Beļģijas Kongo, tad turienes baltie iedzīvotāji - kolonisti sakarā ar šīs Afrikas zemes neatkarības iegūšanu 30. jūnijā, raugoties nākotnē ar lielām bažām. Baltie afrikāņi jūtoties ne vien Beļģijas valdības nodoti, bet rēķinoties arī ar pamatīgu iedzimto izrēķināšanos, kādēļ starta gatavībā stāvot labi apsargāta lidmašīnas balto sieviešu un bērnu evakuēšanai. Esot atklāts noslēpums, ka jauni afrikāņi — melnie — jau tagad sastādot iz skatīgāko balto sieviešu sarakstus, pēc kuŗiem esot paredzama šo sieviešu pārdošana melnajiem iekārotājiem. Daudzi „klienti" par baltajām sievietēm jau tagad iemaksājot rokas naudu. Šķiet, ka turienes melno iedzīvotāju vidū sakarā ar neatkarības iegūšanu jau tagad plašs darba lauks ir īpaši apmācītiem Kremļa aģentiem. Ka Kremlis arvien lielāku vērību veltī Afrikai, norāda arī tas, ka Maskavas radio nesen ir sācis raidīt ik dienas pusstundu garu un īpašu programmu Austrumafrikas iedzimto — suaheli jeb kisuaheli valodā, kuŗu ieskata par arabu un bantu nēģeŗu valodu mistrojumu.

APSŪDZ H. CUKURU

Brazilijas laikraksti ziņo, ka židu centrālā organizācija Riodežaneiro cēlusi apsūdzību pret Herbertu Cukuru, it kā viņš esot atbildīgs par židu nogalināšanu Rīgā 1942. g. Cukurs pats preses intervijā katēgoriski noliedz pret viņu celtos apvainojumus. Viņš arī nebaidoties no slepeniem aģentiem, kas varētu viņu aizvest uz Izraēlu.

Bij. Mandžūrijas ķeizars strādā par dārznieku

Kļuvis zināms, ka kādreizējais Mandžūrijas ķeizars (no japāņu žēlastības . . .) Pu-ji, kas kopš kara beigām, brīžiem pazuzdams bez vēsts ,vazāts pa krievu un sarkano ķīniešu cietumiem kā kara noziedznieks un cietumos uzvedies kā cilvēks ar pilnīgi „izmazgātām smadzenēm", 1959. gada decembrī ir beidzot apžēlots un atbrīvots. Bijušais ķeizars tagad strādājot par dārznieku . . .

$72,82 tīru atlikumu. Šīs skolas bibliotēkas papildināšanai uz „Draudzīgā aicinājuma" pamata draudzes locekļu starpā vāc ziedojumus.

Pēc draudzes reģistrēšanas no jauna draudzē iestājušās 10 pilntiesīgas personas, tā kā tagad draudzē ir 86 draudzes locekļi. Draudzes locekļi savas nodevas lūgti nokārtot līdz š. g. 4 septembrim. E. L.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar

DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.

LA apgāde

VAI TIK VIEN VARĒJA IZSPIEST?

Modernie vergu tirgotāji, kas savu galveno mītni ir ierīkojuši Maskavā, uzkrītošā kārtā pie piederīgiem uz brīvo pasauli izlaiž tikai tādus vai gandrīz vienīgi tikai tādus cilvēkus, kas vai nu ir pāri 60 gadiem un vergu valstij vairs nevar noderēt kā ražīgs darba spēks, vai arī, liekas, īpaši sagatavotas dažāda vecuma personas, kas, jau padomju zemi atstājot, zina, ka tām būs jābrauc atpakaļ, vai arī, kas tieši grib izkalpoties latviešu kakla kungu priekšā, lai gūtu sev kādus labumus.

Varbūt, ka čekistu smalkais cilvēku spīdzināšanas aparāts arī ir atradis mums vēl nezināmus paņēmienus, kā piespiest izceļotājiem atgriezties atpakaļ . . . Katrā ziņā šais jautājumos valda zināma neskaidrība, kuŗu tikai ar laiku izdosies uzzināt, tāpat kā mēs no pārbēdzējiem čekistiem jau daudz ko esam uzzinājuši līdz šim par viņu jaunākiem cilvēku vārdzināšanas tehniskiem paņēmieniem . . .

Čekistu lapa, ko Austrumberlinē pieraksta un izdod Padomju Savienības čekisti un viņiem pakļautie skribenti, savā 36. numurā ievietojusi kāda I. Valdmaņa rakstu par Viju Lubavu, kas no Austrālijas atgriezusies atpakaļ Rīgā. Kaut gan rakstam veltītas veselas četras šlejas, tas mūs pārsteidz ar gandrīz pilnīgu faktu trūkumu. Viss, ko L. Varējusi pateikt, ja atmet čekistu lapā parastos „standartizgreznojumus", ir sekojošais:

1) „Pirmie soļi (jaunajā kontinentā, ref.) nesa pirmos pārsteigumus — daudzas lietas man bija nesaprotamas un neparastas. Piemēram, jau ceļā no lidlauka, pārbraucot mašīnā kādu tiltu, vispirms bija jāsamaksā attiecīga nodeva(!)". 2) „Tad vēl nemitīgais karstums, putekļi, ļoti netīras, piemēslotas pilsētas ielas, šausmīgi kontrasti — tas bija tik nepievilcīgi, salīdzinot ar mūsu krāšņo un vienmēr spodro Rīgu." 3) „Pilnīgi pietika ar dažiem Austrālijā pavadītiem mēnešiem, lai galīgi pārliecinātos par to, ka es tur nekad neiedzīvošos, nepieradīšu pie turienes atmosfairas, nevarēšu iekļauties turienes dzīvē." (Bet ja nu L. būtu jābrauc uz „jauno zemju" apgūšanu Sibirijas stepēs, vai tād arī viņa varētu tā runāt?) 4) „Sapratu, ka man kā meitenei tur nav nekādu izredžu nedz mācīties, nedz strādāt, jo es neuzskatu, ka dzīvē tik vien spētu, kā strādāt par apkopēju kaut kādā pārtikas veikalā vai arī slimnicā, kur man piedāvāja darbu . . . " Tālāk sākās parastā čekistu melīdija par „vadošiem latviešiem", ko mēs jau esam līdz apnikumam lasījuši līdzīgos Berlīnes čekas puišu rakstos . . . Rodas pat šaubas, vai vispār L. pati ir to teikusi.

Ja nu čekisti domā, ka ar šādiem rakstiem varēs pamudināt daudzus trimdiniekus doties čekistu repatriantu ķeršanas tiklos, tad tie laikam gan nepiedomādami aplami ir informēti par caurmēra latviešu trimdnieka intelliģenci . . . Protams, ir daudz vieglāk pakengāties par „trimdas barvežiem" nekā uzrakstīt tiešām pārliecinošus un uz faktiem dibinātus rakstus. Un pārāk nekautrīgi melot iespējams tikai pašā Padomju Savienībā, bet ārpus tās, sakarā ar preses brīvību — „meliem ir īsas kājas". Budzis.

PIEMINEKLIS KRITUŠAJIEM SOMIEM

Helsinkos nesen atklāts pieminekļis maršalam Mannerheimam, kuŗš reizē ir domāts arī kā piemineklis visiem 1918. — 1920., 1939. — 1940. un 1941. — 1944. gados par Somijas neatkarību un brīvību — ciņā pret boļševikiem — kritušajiem somu karaviriem.

CEĻA VĀRDI

Ne tas cilvēks ir nabags, kam ir par maz, bet gan tas, kuŗš iekāro, lai viņam būtu vairāk. Seneka

★

Nekad neaizmirsti, ko tev kāds saka dusmās.
Henrijs Bičers

★

Kam ir veselība, tam ir cerība, un kam ir cerība, tām ir viss.
Arabu sakāmvārds

★

Lai tu būtu labs, tev vismaz mazdrusciņ jātic labam; tev jātic ne tieši, ka pasaule ir laba, bet ka tā reiz kļūs laba.
Zils Lemetrs

Savienotās VALSTIS

DETROITĀ

◉ Jāņu vakaru Detroitas latvieši svinēs sestdien, 25. jūnijā, Budkas Grove, 3900 Moravian Drive (Harrington Rd. krustojumā). Sākums — plkst. 7.00 vakarā. Jāņu tēvs un Jāņu māte pacienās savus viesus ar alu un sieru. Blāzmos Jāņugunis, būs dziesmas un deja. Ieejas maksa $1,- no personas.

◉ Latviešu Nama fonda bazārs ir devis labus panākumus. Tautieši izpratuši, cik liela un izšķiroša nozīme tautas kopības uzturēšanai svešā zemē būtu latviešu namam, kuŗa pajumtē atrastu vietu visas nacionālās organizācijas.

Bazāru ar uzrunu atklāja LNF priekšsēdis Dainis Rudzītis, savā runā aprādot fonda nozīmi un mērķus.

Mākslinieciskā daļā izcilus panākumus guva L. Gleškes ansambļa uzvedums „Senlatviešu kāzas". Šis inscenējums jau pauda latviešu vārdu TV uzvedumā, gūstot labus panākumus un piekrišanu arī amerikāņu publikā.

Izrādes ievadījumā Indulis Gleške nolasīja īsu referātu par uzvedumu, raksturojot tā saturu un darbības.

Sarīkojums bija labi apmeklēts, un lielu atsaucību guva loterija un kafijas galds. Bazārs ir devis $779,93 atlikumu.

◉ Detroitas ev.-lut. Kristus draudzes nākošais dievkalpojums notiks svētdien, 10. jūlijā, plkst. 2 dienā, Sv Marka ev.-lut baznīcā, 1045 E. Grand Blvd., Prāv. A. Skrodelis.

◉ Brīvības festivāla ietvaros latvieši piedalīsies ar Senlatviešu kāzu uzvedumu L. Gleškes vadībā 27. jūnijā, brīvdabas izrādē, pl. 7,30—10,00 vak., Detroitas upes krastā pie Jeffersona ielas, starp Forda auditoriju un Veterānu piemiņas namu.

◉ ASV latviešu meistarsacīkstes paukošanā notiks svētdien, 3. jūlijā, plkst. 11.30 no rīta, Salle de Tuscan paukotāju kluba telpās, 9420 Woodward Ave., Detroit, Mich. Trīs ieročū- (zobens, florete, špaga)meistarsacīkstēs tiks izcīnīta vidējo valstu sporta pārvaldes dāvātā balva. Piedalīsies paukotāji no austrumu krasta, Bostonas, Ņujorkas, Ohio un Detroitas. Sacīkstes notiks LAD un Detroitas Daugavas Vanagu apvienības protektorātā.

◉ Aizvesto piemiņas sarīkojumu ievadīja CBE raidītājs Baltiešiem veltītā „Traditional Ehoes" programmā, 11. jūnijā, plkst. 1.00 dienā.

Aizvesto piemiņas dievkalpojums notika svētdien, 12. jūnijā. Dievkalpojumu vadīja māc. V. Liventāls, un to ar dziesmām kuplināja N. Ramba.

Piemiņas akts notika plkst. 4 p. p., Internacionālā Institūta zālē, un to rīkoja Baltiešu komiteja. No latviešiem aktā uzrunu teica LAD priekšsēdis O. Deksnis.

KALAMAZŪ

◉ „Par brīvību ir jācīnās", teica svinīgā akta referents prāvests N .Trepša, pieminēdams, ka 14. jūnija dienas vēl tagad turpinās Latvijā, „bet mums nav vienota ciņas stāba." Savā runā referents, aicinādams uz lielāku aktivitāti ,aizrādīja, ka mums ikvienam pats pirmais un lielākais pienākums ir cīnīties par brīvību. „Tikai no tautas brīvības izaug kultūra," aizrādīja referents izteikdams nožēlu, ka mums nav kas pēc patriotiskām runām dara patriotiskus darbus.

Mūzikālajā daļā dziedāja jaunā dziedone Vija Stokmane, Dairas Kalnājas klavieru pavadījumā. Aktu ievadīja un nobeidza Latviešu b-bas pr-ks J. Grotēns, aicinot kopīgi nodziedāt ASV un Latvijas himnas. Sarīkojumā bija tikai ap 120 apmeklētāju. Sēru dievkalpojumi notika abās latviešu draudzēs 14. jūnija vakarā, kuŗos organizētā veidā piedalījās skautu un gaidu vienības.

◉ Latviešu biedrības rīkotais Jāņu vakars ar ugunskuru un Jāņu mucas dedzināšanu notiks 25. jūnijā, plkst. 8.00 vakarā, Stagu ģimenes lauksaimniecībā.

◉ Skautu vienība šinī vasarā paredzējusi iziet 8 nometnēs, kuŗas notiks laikā no jūnija līdz 8. oktobrim dažādās vietās, no tām trīs būs Jirgenu saimniecības tuvumā Alamo rajonā. V. B.

SIETLĀ (WAS.)

◉ Vietējais amatieru teātris kas darbojas pie Latviešu biedrības Vašingtonas valsts Sietlas nodaļas, iepriecināja skatītājus ar jaki sagatavoto K. Miķelsones lugu „Slinkā sieva" režīsora F. Rutka vadībā. Lugā darbojas aktieri: B. Zommere, M. Pļaviņa, R. Fronckēviča, P. Celms, A. Michalovskis, F. Rutkis, I. Beleičiks un A. Stiprais. Mūzikālo daļu veica brīvmākslinieces E. Vāgnere. Teātris ar viesizrādēm uzstāsies apkārtnes latviešu kolonijās.

◉ Vērtīgu mākslas sniegumu sietliešiem deva tenors Valdemārs Salna savā vispusīgajā koncertā. V. Salna ir tik pazīstams, ka šeit vienīgi jāatzīmē dziedoņa spējas par spīti aizsmakumam dot šejienie šiem labāko koncertu, ko vien Sietlas latvieši ir dzirdējuši. Zēl, ka klausītāju skaits bija tikai mazliet pāri par simtu.

◉ Viktors Pūpols ar savu uzvaru „Pudget Sound" sacha turnīrā atkal apliecināja, ka ir viens no labākajiem rietumkrasta sacha spēles pratējiem. Pūpols turnīrā uzvarēja visas partijas, pēdējā kārtā pieveicot pašreizējo Vašingtonas valsts čempionu Mekkormiku, tā vienigais sasniedzot 5:0 rezultātu. V.

POKIPSIJA, N. Y.

◉ 12. jūnijā Pokipsijas un apkārtnes ev.-lut. latviešu draudze rīkoja Aizvesto latviešu pieminas aktu 1. ev.-lut. baznīcā. Akts sākās ar dievkalpojumu, kuŗu vadīja māc. A. Anševics. Pēc tam baznīcas blakustelpās notika laicīgais akts. Pie ieejas vāca ziedojumus komūnistu terrorā cietušo latviešu atbalstam. Ienāca $33,-.

Aktu atklaja draudzes priekšnieks A. Ziemiņš. Sekoja ALA's prāstāvja Slesera referāts un lie. Padega demonstrētās filmas ar skatiem Latvijas neatkarības laikā, kā arī ar skatiem komūnistu varas gados; tos uzņēmuši zviedru žurnālisti. Pie filmām pr-skaidrojumus sniedza Slesers.

Turpat notika arī draudzes Sestdienas skolas mācības gadā nobeiguma akts. Skolēniem izsniedza apliecības un grāmatu veltes. Skolā mācās septiņi skolēni. Skolas pārzinis ir draudzes priekšnieks agr. A. Ziemiņš, skolotāja ir A. Smite. Ticības mācības skolotājs ir māc. A. Anševics. Ticības mācības stundās notiek stundu pirms katra dievkalpojuma. Tanī piedalās bērni no Sestdienas skolas, kā arī tie, kas vēl šai skolā nemācās. Garīgo dziesmu meldijas māca ērģelniece V. Anševice. Iesvētes mācībā pieteikušies 4 jaunieši. Jauniešu iesvēte notiks š. g. 4. septembrī. No 12. jūnija līdz 4 septembrim ir baznīcas „brīvdienas", kad dievkalpojumi nenotiks. 25. jūnija vakarā East Dorsey Lane, apm. 3 jūdzes no Pokipsijas, uz 9. G ceļa (nogriešanās pie Capel Corner) Dubovičū - Ritteru īpašumā draudze rīkos Jāņu vakaru ar dalībnieku groziņiem. Tanī pašā laikā un vietā ir dāmu komitejas sapulce ar tikai vienu darba kārtības punktu — vēlēšanām. Pag. gada Jāņu vakarā turpat laimīgā kārtā noorganizējās Jaunatnes pulciņa vadība; cerēsim, ka arī dāmām būs tikpat laimīga roka!

Draudzēs valde ir papildinājusi savu iepriekšējo lēmumu par paspalīdzību, nosakot, ka paspalīdzību var saņemt ne tikai tie, kas vairāk kā nedēļu gul slimnīcā, bet arī tie, kas slimi būdami, vairāk kā nedēļu atrodas mājā.

Sestdienas skolai par labu rīkotais draudzes vakars devis

SESTDIEN, 1960. gada 25. jūnijā, SATIKSIMIES

LĪGO SKĒTKOS SAULAINĒ.

Sākums plkst. 8,00 vakarā ar brīvdabas izrādi:

JĀŅU VAKARS Autori: B. SENKEVIČA un rež. F. LINTIŅŠ
Uzvedums 4 ainās.

Uzvedumu iestudē rež. F. LINTIŅŠ. Mūzikālie vad.: A. ANDERSONE, J. BARUSS. Piedalās „DAINAS", Sv. Jāņa draudzes, Sieviešu dubultkvarteta „LIGA" koŗu dziedātāji un Latv. ģimnazijas tautisko leju kopa G. BĀLIŅA vadībā. Solisti: Alberts VĪTOLS, Aleksandrs KALNIŅŠ, Vera VOLKOVA un Jānis BARUSS. Uguņošanas meistars Valdis TURĶIS, dekorātors Valdis VARE. Tautas dejas ar akordeonu pavadīs Auseklis PĒRKONS.

DEJA Spēlēs labs deju orķestris.
Uzvedumu un mūziku pārraidīs vairāki skaļruņi.

Minētā dienā sarikojuma vieta būs visa Saulaines territorija. Ieejas maksa $1,- no personas un 50¢ auto parkošana. Malka uguņošanai un svaigs siens pārgulēšanai.

25. un 26. jūnijā Saulaines virtuve būs atvērta un apmeklētāji varēs saņemt šīs sezonas saimnieces A. PAEGLES gatavotās garšīgās brokastis, pusdienas un vakariņas.

Visi laipni ielūgti. SAULAINES PĀRVALDE.

DĀVANĀM

- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
- KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Kas grib baltas villainītes, līgo, līgo,
Lai dzen aitas pieguļāi, līgo,
Jāņu naktī zelta rasa, līgo, līgo,
Tad aitiņas mazgājāsi, līgo.

Everlast Heating Co., LATVIEŠU UZŅĒMUMS.
306 Adelaide St., West., Toronto, Ont. Tel. EM 8-8663, 8664 un 8665.
PRIECĪGUS LĪGO SVĒTKUS
NOVĒLAM VISIEM LATVIEŠIEM.
A. RASA, HO 5-5317. OSV. IVANS, CL 9-5993.

Īsa bija Jāņu nakts, līgo, līgo,
Par visāmi naksniņāmi, līgo.
Te satumsa, te uzausa, līgo,
Te saulīte gabalāi, līgo, līgo.

PRIECĪGUS LĪGO SVĒTKUS
visiem latviešiem novēl
„PETER'S SHOES", VALTERS KVJATKOVSKIS.
243 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Canada.

Pa gadskārtu Jānīts nāca, līgo, līgo,
Savus bērnus apraudzīti, līgo,
Vai tie ēda, vai tie dzēra, līgo, līgo,
Vai Jānīti daudzināja, līgo.

PRIECĪGUS LĪGO SVĒTKUS
visiem latviešiem novēl
LAIMONS ESSO SERVICE,
1347 QUEEN ST., E., TORONTO, HO 1-8873.
L. ALDERS. L. MAROVSKIS.

PĀRSTĀVJI!
atbildiet uz 3 jautājumiem:

1) VAI JŪS DARBOJATIES SAIŅU NOSŪTĪŠANAS UZŅĒMUMĀ?
2) VAI JŪS ESAT SPĒJĪGS PELNĪT LIELU NAUDU?
3) VAI JŪS ESAT APMIERINĀTS AR SAVU PAŠREIZĒJO DARBU?

Ja Jūsu atbildes uz pirmiem 2 jautājumiem ir JA un uz 3. jautājumu NĒ, tad Jūs esat piemērots labi atalgotam darbam pie mums.

Mums ir vecs un labi nostādīts SAIŅU NOSŪTĪŠANAS UZŅĒMUMS, un mūsu cenas ir lētākās visā pasaulē. Mēs meklējam darbīgas un uzņēmīgas personas.

Ja Jūs nekad neesat darbojies SAIŅU NOSŪTĪŠANAS UZŅĒMUMĀ; bet Jums ir labs kontakts ar BALTIJAS tautām, UKRAIŅU, KRIEVU un ARMĒŅU tautību pārstāvjiem, tad mēs Jūsu vietā atbildam uz

šiem 3 jautājumiem:

1) MĒS NODIBINĀSIM JŪSU SAIŅU SŪTĪŠANAS PASĀKUMU;
2) MĒS DOSIM JUMS IESPĒJU PELNĪT;
3) MĒS SEKMĒSIM JŪSU DARBU, SNIEDZOT JUMS SAVU ATBALSTU.

Nepalaidiet šo izdevību neizmantotu!

Pieprasiet mums nekavējoties tuvākus paskaidrojumus.

Visu saraksti ieskatīsim par neizpaužamu.

RAKSTIT ŠĪ LAIKRAKSTA APGĀDAM ar Nr. 352.

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD.,
Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM
uz
LATVIJU,
TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI,
123 Huron St.,
Toronto 2 - B,
Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

PAVASARA KONDITOREJA
361 RONCESVALLES AVE., TORONTO.
Jāņu līgotājiem piedāvā:
JĀŅU SIERU, PĪRĀGUS, ŪDENSKLIŅĢERUS
KĀ ARĪ DAUDZ DAŽĀDU CEPUMU NO PAŠU CEPTUVES. Tel.: LE 1-7353, Toronto.

KAKTIŅŠ
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

No Provinces likumu krājuma jaunkanadiešu zināšanai.

PAZĪSTIET LIKUMUS

VAI JŪS ZINĀT, KĀDAS JUMS IR TIESĪBAS?

Saskaņā ar Ontario likumiem un noteikumiem visiem šīs provinces iedzīvotājiem ir vienādas tiesības, neatkarīgi no tā, vai tie ir te dzimuši vai jaunieceļotāji. Ja kāds to gribētu apstrīdēt, tad zini, ka likums ir jūsu pusē. Jūsu informēšanai atzīmējam dažus likumus, kas nodrošina jūsu tiesības kā strādājošiem viriešiem un sievietēm. Ieteicam šo sludinājumu izgriezt un vajadzības gadījumā to uzrādīt attiecīgām iestādēm.

ŠIE LIKUMI IR DOMĀTI JŪSU NODROŠINĀŠANAI.

Strādnieku nodrošināšanas akts nosaka, ka ikvienam strādājošam ir tiesība pēc paša izvēles būt par arodbiedrības biedru. Arodbiedrības ir kā starpnieki starp strādnieku un t. s. Labour Relations Board, kam pieprasāmi attiecīgi apstiprinājumi. Šī pārvalde, ko izrauga vēlēšanu ceļā, uzklausa strādājošo prasības.

Darba laika un samaksāta atvaļinājuma akts paredz, ka rūpniecības nozarēs darba laiks nedrīkst pārsniegt 48 stundas nedēļā. Katrs darbinieks ir tiesīgs saņemt vismaz vienu nedēļu samaksāta atvaļinājuma gadā.

Celtniecības nozarēs strādājošiem — uz būvēm, remonta darbos, māju pārbūvju vai uzpošanas darbos, ceļu būvēs, kā arī apakšzemē nodarbinātajiem jāiesniedz darba devējiem atvaļinājumu grāmatiņa, kuŗā darba devējam ir jāielīmē attiecīgās atvaļinājuma markas. Jums ir tiesības saņemt ne mazāk kā 2% no bruto izpeļņas par laiku, kamēr esat bijuši nodarbināti attiecīgā uzņēmumā. Pēc 30. jūnija par atvaļinājumu grāmatiņā ielīmētajām markām jūs saņemsit samaksu. Atvaļinājumu grāmatiņa jums jāsaņem atpakaļ no darba devēja 10 dienu laikā pēc to iesniegšanas.

Strādnieku kompensācijas akts. Ja darbinieks darbā tiek ievainots, viņš saņem atlīdzību par laiku, kamēr ir darbam nespējīgs. Ja strādnieks, it sevišķi rūpniecības nozarēs strādājot sabojājis savu veselību un nav spējīgs pilnos apmēros pelnīt savu algu, viņam ir tiesība pieprasīt pabalstu.

Algu regulēšanas akts. Ontario provincē ir noteikumi, kas paredz, kāds ir minimālais atalgojums sievietēm nedēļā.

Godīgas nodarbināšanas akts nosaka, ka darba devēji nedrīkst atraidīt pieņemt darbā vai atlaist no darba, vai diskriminēt nevienu personu sakarā ar tās izcelsmi, nacionālitāti, rasi vai ādas krāsu.

Bezdarba nodrošināšanas akts, kas ir federālā parlamenta apstiprināts, paredz, ka strādniekiem pa bezdarba laiku ir tiesības saņemt ik nedēļas bezdarba pabalstu. Tuvākus paskaidrojumus sniedz kāda no jums tuvākajām National Unemployment Office.

ONTARIO

Tā kā visus likumus nav iespējams publicēt, ieinteresētās personas, it sevišķi par sieviešu kārtīga atalgojuma noteikumiem, mācekļu, rūpniecības standarta noteikumiem vai par drošības noteikumiem darbā, rakstiet vai iegriezieties personīgi Department of Labour, 8 York St., Toronto1.

LE 60-3

Hon. Charles Daley; Minister of Labour

ONTARIO DEPARTMENT OF LABOUR, 8 YORK ST., TORONTO 1.

Aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Skolas

Komūnistu laikr. „Cīņa" 25. februārī atrodama ziņa, ka šogad Latvijā mazbērnu novietnēm, bērnu dārziem un skolu pirmo 4 klašu skolēniem piešķirti līdzekļi bērnu ēdināšanai un tagad viņi ik dienas saņemot bezmaksas pienu.

13. marta numurā atrodam, ka PSRS ministru padome un PS-KP CK pieņēmušas lēmumu par pagarinātas dienas skolu organizēšanu ar nolūku uzlabot bērnu sabiedrisko (lasi, komūnistisko!) audzināšanu un palīdzētu vecākiem (nevis palīdzētu, bet vecākus pa to laiku nodarbinātu!). Tāpat nolemts paplašināt internātskolas. Jaunajās skolās bērni audzinātāju uzraudzībā atradīsoties visu dienu un tās galvenokārt domātas I-VIII klašu audzēkņiem (jo vecākās klases jau nodarbinātas!). Bērni skolā saņemšot, uz vecāku rēķina, 2 reizes dienā siltu uzturu un I un II klases audzēkņi ar sliktu veselību varēšot gulēt arī dienasvidu.

1959./60. mācības gadā Latvijā darbojas 16 internātskolas ar 3.500 audzēkņiem, bet nāk. gadā atvēršot vēl 10 šādas skolas. Pašreiz 1521 vispārīgās izglītības skolās mācoties 264.00 bērnu 19-38./39. mācības gadā brīvā Latvijā 1895 pamatskolās vien mācījās 229.825 skolēni!). Internātskolu svarīgākā audzināšanas darba sastāvdaļa — ateistiskā audzināšana. Tajās līdztekus bērniem, kas dzīvo internātskolās, turpmāk varēšot mācītles arī apkārtējo ģimeņu bērni un pret samaksu saņemt 2 reizes dienā siltu ēdienu.

1975. gadā Latvijā būšot 42.000 studentu (pašreiz 19.000) un politechniskā institūta studentu skaits pieaugšot no 3700 (pašreiz) uz 8000. Technīkumos un citās speciālajās vidējās mācību iestādēs audzēkņu skaits pieaugšot uz 55.000 (2,5 reizes vairāk nekā pašreiz). Sevišķu vērību veltīšot automatizācijas, pusvaditāju un skaitļošanas mašīnu speciālistu sagatavošanai. Visus tos sagatavošot, nepārtraucot darbu ražošanā. Gala mērķis, lai 1975. gadā rūpniecībā uz katriem 1000 strādniekiem būtu 200 ar augstāko un 270 ar vidējo technisko izglītību.

Gulbenes rajona Lejasciemā ekspluatācijā nodota jauna skola, kuŗas celšanā piedalījušies paši skolnieki un skolotāji. Daudzi skolnieki iemācijušies celtnieka arodu (nezin vai nav arī skolu beiguši!), piem. 10. klases komjaunietis Jānis Roms esot būvdarbos nostrādājis 125 dienas, saņēmis 2500 rubļu, un viņam pasniegti arī namdaŗa un betonētāja diplomi (cik vienkārši!).

Kādā no žurnāla „Druva" š.g. pirmajiem numuriem izglitibas ministrijas skolu zinātniski pētnieciskā institūta zinātniskā līdzstrādniece Z. Upmane pieskaŗas jautājumam „Par bērnu pašapkalpošanos". Vispirms viņa norāda, ka priekšnoteikums komūnisma celšanai Latvijā esot izaudzināt tādu jaunatni, kam darbs būtu dzīves nepieciešamība, kas prastu saskatīt ikviena, kaut arī vismazākā darba sabiedrisko nozīmi, censtos visus spēkus veltīt kopējai labklājībai (labāk jau teiksim — partijas!). Šīs īpašības veidojamas jau no mazām dienām, pakāpeniski iesaistot bērnus dažādos darbos gan ģimenē, gan skolā. Viens no šiem audzināšanas līdzekļiem pašapkalpošanās, kuŗai sekmes būšot tikai tad, ja skola un ģimene cieši sadarbošoties.

Dažās skolās vecākus iesaistot arī skolas telpu tīrīšanā jaunākajās klasēs Tas nēesot pareizi, un darbi, kas neesot pa spēkam skolniekiem, jāveicot apkalpotājiem. Toties vecākiem nevajadzētu atteikt savu palīdzību skolai, piem.: kopgalda darbā, kurināmā sagādē, telpu, ēku un dažādu priekšmetu remontā, u. tml. Tāpat ļoti vēlama esot vecāku-speciālistu iesaistīšana skolēnu apmācībā dažādos saimniecības un remonta darbos. Vecāki varot būt kā instruktori-vaditāji dažādiem pulciņiem, piem.: mājturības, šūšanas vai arī atsevišķām skolēnu darba brigādēm: atslēdznieku, elektromontieru, galdnieku u.c.

Mājās veicamiem pašapkalpošanās darbiem esot jāierīko speciālas burtnīcas, kuŗās jāieraksto mājās veicamie praktiskie darbi. Vecākiem šīs burtnīcas jākontrolējot un ar parakstu jāapliecina veiktais. Par maz esot pašapkalpošanās darbus tikai uzdot, bet jāsekojot, kā bērns tos izpilda un jāpamācot, kā arī padarītais jānovērtējot. Skolas un ģimenes sadarbība esot ķīla, ka bērni iemācīšoties patstāvīgi veikt saimnieciskos darbus un izaugšot par prasmīgiem, izpalidzīgiem, darbīgiem un laimīgiem padomju pilsoņiem.

Pretreliģiskā propaganda

Latvijas PSR valsts izdevniecība izdevusi J. Jaroslavska grāmatu „Bibele ticīgajiem un neticīgajiem" (un tad vēl apgalvo, ka valsts neiejaucoties reliģijas un ticības lietās!). Grāmatas izmāksana esot ieguvums un tā domāta visplašākām darba ļaužu masām. Tajā esot daudzveidīgi, rūpīgi un dziļi analizēta (marksistiski!) reliģijas būtība un tās attīstība attiecīgajā vēstures posmā. Te varot atrast plašu materiālu salidzinošajā mitoloģijā un daudz interesantu dabaszinātnisku datu, kas prasmīgi pretstatīti Bibeles priekšstatiem par pasauli un cilvēkiem. Svarīgs ierocis Jaroslavska rokās esot lietotā ironija un joki. Viņš grāmatā lieliski pierādot, ka cilvēki radot dievus pēc sava ģīmja un līdzības. Grāmata esot ass ierosis propagandistiem un visiem ateistiem cīņā pret reliģiskā pasaules uzskata paliekām.

Laikrakstā „Cīņa" š. g. 3. februāŗa numurā kāds J. Putniņš ievietojis rakstu „Ar dieva vārdu mutē . . .", kuŗā norādīts, ka starp mūžu nodzivojušām Latvijas lauku ēkām, provinciālo vecpilsētu namiem pacelotjes gan baltas, gan sarkanas, gan pelēcīgas mūŗa baznīcas ar smailiem, notrupinātiem vai kupolveidīgiem torņiem. Tāpat saskatāmi reliģisko sektantu saiešanas nami. Darba dienās visas šīs ēkas esot pamestas, bet vakaros, svētdienās un it īpaši svētku dienās tās atdzivojoties, un tur redzamas vecākas sieviņas un vecīši, kā arī dzirdama skumja dziedāšana. Šie apmeklētāji atstājot tur labprātīgus ziedojumus baznīcu uzturēšanai un baznīckungu vajadzībām. Tas esot divaini, un padomju cilvēks par visu to pasmīnot, bet nevarot tomēr vienaldzīgi noraudzīties. Ja padomju cilvēks izsakot savu sašutumu par kaimiņu, kuŗš dzīvo netīri, kuŗa uzvedība nemorāla un negodīga, tad jāvēršoties arī pret šīm ticīgo izdarībām, jo komūnisma celtniecības laikmetā nevarot nevienam sabiedrības loceklim būt sabiedriski cēlas un personiski netīras dzīves (tātad ticība un dievnamu apmeklēšana ir personiski netīra dzīve, un tāds cilvēks komūnistiem nav pieņamams, kaut arī citādi viņš būtu darbīgs un lojāls padomju pilsonis!). Pēc autora domām vēl vairāk pret šo ticīgo izdarībām jāuzstājoties tāpēc, ka viņi parasti savos tīklos ievelkot citus cilvēkus un it sevišķi — jauniešus. Tālāk rakstā nosoditi visi reliģiskie rituāli (visvairāk katoļu) un teikts, ka tie esot mežonīgi un normāla cilvēka dzīvei pretīgi. Mācītājus un priesterus gan ieskatot par nesavtīgiem savas idejas kalpiem, bet patiesībā tā tas nepavisam neesot. Kā piemēri minēti: baznīckungu naudas kāre, draudzēšanās ar ticīgām atraitnēm, vecīņām u.t.t.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

?

Ontario Hospital Insurance

19-tajā dzīvmšanas dienā — raugaities, lai būtu apdrošināti!

Pēc 19. dzīvības gada sasniegšanas jūs vairs neesat vecāku apdrošinājumā.

Ar 19 gadiem jums jābūt pašiem apdrošinātiem. Attiecīgās veidlapas pieprasāmas vai nu slimnīcās, bankās vai arī tieši kāda apdrošināšanas pārvaldes birojā.

Izlasiet Ontario Hospital Insurance paskaidrojumu grāmatiņu.

Ja jums tādas nebūtu, pieprasiet to savam darba devējam vai rakstiet

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
TORONTO 7, ONTARIO

LĪGO SVĒTKI
SESTDIEN, 25
„Jāņu vakara teiksma
Uzvedumam prologu rakstījūs
Komponista JĀŅA NORVIĻA latviešu tautas d
dažādām līgo dziesmu melodijām.
Uzvedumā piedalās: Bramptonas latviešu ko
Hamiltonas latviešu ko
Kičeneras latviešu koris
Toronto Pirmās latv. ev
Instrumentu solo un ansamb̦li: SOLIST
kokle, trijdeksnis, 2 vijoles, oboja, taure,
Toronto tautu orķestris E. SLAUCITĀJA vadī
Deju kopa „DIŽDANCIS" V. ADLERA vadībā.
PĒC UZVEDUMA DEJA
Uzveduma sākums plkst. 19. Ieejas n
Turpat pl. 12 dienā Jāņa Zuntaka gleznu izst
Visa Sidrabenes territorija ir
Visus laipni ielū

Sv. Katarīnes, Niagaras un H
rīko sestdien, 1960. gada 25. jūnijā
3 jūdzes no Sv. Katarīnēm, O
LĪGO SV
Lietus gadījumā svētki notiks turpat
dums ar Jāņa tēvu un Jāņa māti un
Būs Jāņusiers, alus un citi Līgo svēt
sākums plkst. 9,00. Spēlēs iecien
Labas mašīnu parkošanas iespējas. Iespējams
Ieeja $1.50, jauniešiem

LATVIJAS AMERIKĀ
MODE
SPIEST
TORO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA
IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀ
- LAULIBU un IESVĒTIBU IELŪGUMU K
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRIBU VAJADZ
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅA
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTULU VEIDLAPAS, API

u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TO
ONT., CANADA. TEL.: EM
Pasūtinājumus lūdzam nodot laiku

EM 8-3166 MĀJ
Alexander's Body & Motor
SPECIĀLISTS NELAIMES GADIJUMOS
BOJĀJUMU NOVĒRŠANAI
Krāsošanas darbi - Priekšriteņu un stūres
26 DUCHESS ST., TORONTO JĀNIS

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Iggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā u
Speciālists iekšķigās, sieviešu un venerīskās
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no p

Cook Funeral Home 721 Bl
Toronto

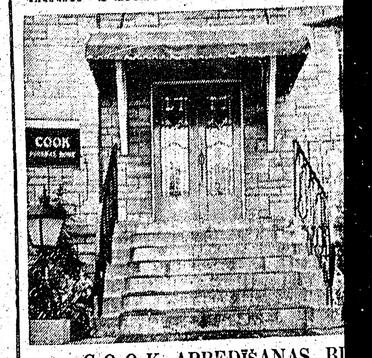

COOK APBEDĪŠANAS BI
721 Bloor St., W. (pie Christie). L
MODERNA KAPLIČA AR ĒRGEĻU PAV
SPĒJĀM. IZVADĪSANAS CEREMONIJAS I
F

...ara

...ni skolā sa-
...ēķina, 2 rei-
...u un I un II
...sliktu veseli-
...dienasvidu.
...gadā Latvijā
...nātskolas ar
...bet nāk ga-
...ādas skolas.
...gās izglītības
...00 bērnu 19-
...brīvā Latvi-
...vien mācījās
...Internātskolu
...nas darba sa-
...kā audzināša-
...bērniem, kas
...ās, turpmāk
...uri apkārtējo
...pret samaksu
...nā siltu ēdie-
...ā būšot 42.000
...9.000) un poli-
...a studentu
...3700 (pašreiz)
...nos un citās
...mācību iestā-
...s pieaugšot uz
...rāk nekā pa-
...u veltīšot au-
...svadītāju un
...nu speciālistu
...s tos sagata-
darbu ražo-
lai 1975. ga-
katriem 1000
00 ar augstā-
tehnisko iz-

Lejasciemā
jauna skola,
...lijušies paši
...āji. Daudzi
...es celtnieka
...av arī skolu
klases kom-
...ns esot būv-
25 dienas, sa-
...n viņam pa-
un betonētā-
...kārši!).

„Druva" š.g.
...n izglītības
...nātniski pēt-
...nātniskā līdz-
...ne pieskaras
...bērnu pašap-
...ms viņa no-
...ikums komū-
...vijā esot iz-
...nunatni, kam
nepieciešamī-
katit ikviena,
darba sabied-
...os visus spē-
...abklājībai (la-
...partijas!). Šis
...s jau no ma-
...peniski iesais-
...s darbos gan

Viens no
...s līdzekļiem
...ūrai sekmes
...kola un ģime-
...es.
...ākus iesaistot
...anā jaunāka-
...ot pareizi, un
spēkam skol-
...okalpotājiem,
...vajadzētu at-
...skolai, piem.:
...ināmā sagā-
...ādu prieks-
...nl. Tāpat jo-
...āku-speciāliš-
...ēnu apmāci-
...ības un re-
...ki varot būt
...ji dažādiem
...ājturības, šū-
...kām skolēnu
...atslēdznieku,
...inieku u.c.

...pašapkalpo-
...jāieriko spa-
...rās jāieraks-
...e praktiskie
...urtnīcas jā-
...parakstu jā-
...ar maz esot
...us tikai uz-
...ā bērns tos
...t. kā arī pa-
. Skolas un
...sot kīla, ka
patstāvīgi
...arbus un iz-

...un
...ulveri
...nc

...KER

augšot par prasmīgiem, izpalīdzīgiem, darbīgiem un laimīgiem padomju pilsoņiem.

Pretreliģiskā propaganda

Latvijas PSR valsts izdevniecība izdevusi J. Jaroslavska grāmatu „Bībele ticīgajiem un neticīgajiem" (un tad vēl apgalvo, ka valsts neiejaucoties reliģijas un ticības lietās!). Grāmatas iznākšana esot ieguvums un tā domāta visplašākām darba ļaužu masām. Tajā esot daudzveidīgi, rūpīgi un dziļi analizēta (marksistiski!) reliģijas būtība un tās attīstība attiecīgajā vēstures posmā. Te varot atrast plašu materiālu salīdzinošajā mitoloģijā un daudz interesantu dabaszinātnisku datu, kas prasmīgi pretstatīti Bībeles priekšstatiem par pasauli un cilvēkiem. Svarīgs ierocis Jaroslavska rokās esot lietotā ironija un joki. Viņš grāmatā lieliski pierādot, ka cilvēki radot dievus pēc sava ģīmja un līdzības. Grāmata esot ass ierosis propagandistiem un visiem ateistiem cīņā pret reliģiskā pasaules uzskata paliekām.

Laikrakstā „Cīņa" š. g. 3. februāra numurā kāds J. Putniņš ievietojis rakstu „Ar dieva vārdu mutē . . .", kurā norādīts, ka starp mūžu nodzīvojušām Latvijas lauku ēkām, provinciālo vecpilsētu namiem, pacelties gan baltas, gan sarkanas, gan pelēcīgas mūra baznīcas ar smailiem, notrupinātiem vai kupolveidīgiem torņiem. Tāpat saskatāmi reliģisko sektantu saiešanas nami. Darba dienās visas šīs ēkas esot pamestas, bet vakaros, svētdienās un it īpaši svētku dienās tās atdzīvojoties, un tur redzamas vecākas sieviņas un vecīši, kā arī dzirdama skumja dziedāšana. Šie apmeklētāji atstājot tur labprātīgus ziedojumus baznīcu uzturēšanai un baznīckungu vajadzībām. Tas esot divaini, un padomju cilvēks par visu to pasmīnot, bet nevarot tomēr vienaldzīgi noraudzīties. Ja padomju cilvēks izsakot savu sašutumu par kaimiņu, kurš dzīvo netīri, kura uzvedība nemorāla un nedodīga, tad jāvēršoties arī pret šīm ticīgo izdarībām, jo komūnisma celtniecības laikmetā nevarot nevienam sabiedrības loceklim būt sabiedriski cēlas un personiski netīras dzīves (tātad ticība un dievnamu apmeklēšana ir personiski netīra dzīve, un tāds cilvēks komūnistiem nav pieņamams, kaut arī citādi viņš būtu darbīgs un lojāls padomju pilsonis!). Pēc autora domām vēl vairāk pret šo ticīgo izdarībām jāuzstājoties tāpēc, ka viņi parasti savos tīklos ievelkot citus cilvēkus un it sevišķi — jauniešus. Tālāk rakstā nosodīti visi reliģiskie rituāli (visvairāk katoļu) un teikts, ka tie esot mežonīgi un normāla cilvēka dzīvei pretīgi. Mācītājus un priesterus gan ieskatot par nesavtīgiem savas idejas kalpiem, bet patiesībā tā tas nepavisam neesot. Kā piemēri minēti: baznīckungu naudas kāre, draudzēšanās ar ticīgām atraitnēm, večiņām u.t.t.

Ontario Hospital Insurance

19-tajā dzīvības dienā — raugaities, lai būtu apdrošināti!

Pēc 19. dzīvības gada sasniegšanas jūs vairs neesat vecāku apdrošinājumā.

Ar 19 gadiem jums jābūt pašiem apdrošinātiem. Attiecīgās veidlapas pieprasāmas vai nu slimnīcās, bankās vai arī tieši kāda apdrošināšanas pārvaldes birojā.

Izlasiet Ontario Hospital Insurance paskaidrojumu grāmatiņu.

Ja jums tādas nebūtu, pieprasiet to savam darba devējam vai rakstiet

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
TORONTO 7, ONTARIO

LĪGO SVĒTKI SIDRABENĒ

SESTDIEN, 25. JŪNIJĀ.

„Jāņu vakara teiksma Sidrabenes pilskalnā"

Uzvedumam prologu rakstījusi INGRIDA VIKSNA.

Komponista JĀŅA NORVIĻA latviešu tautas dziesmu sakārtojums un sabalsojums ar 24 dažādām līgo dziesmu melodijām. Gleznotāja O. GREBŽES dekorācijas.

Uzvedumā piedalās: Bramptonas latviešu koris V. RUNDĀNA vadībā,
Hamiltonas latviešu koris J. SAKSA vadībā,
Kičeneras latviešu koris J. NORVIĻA vadībā,
Toronto Pirmās latv. ev. - lut. draudzes koris A. PURVA vadībā.

Instrumentu solo un ansambļi: SOLISTI — JĀŅU TĒVS, JĀŅUMĀTE, TEICĒJS.
kokle, trijdeksnis, 2 vijoles, oboja, taure, flauta, klarnete, tenori, basi - tubas.

Toronto tauru orķestris E. SLAUCĪTĀJA vadībā. Krāšņa uguņošana
Deju kopa „DIZDANCIS" V. ADLERA vadībā. V. PALMĀS vadībā un gādībā

PĒC UZVEDUMA **DEJAS** BEZ PĀRTRAUKUMA.

Uzveduma sākums plkst. 19. Ieejas maksa: pieaugušiem $1,-, bērniem — brīva.
Turpat pl. 12 dienā Jāņa Zuntaka gleznu izstādes atklāšana bērnu nometnes ēdamzālē.
Visa Sidrabenes territorija ir sarīkojuma vieta.

Visus laipni ielūdz SIDRABENES PĀRVALDE.

Sv. Katarīnes, Niagaras un Hamiltonas Daugavas Vanagi

rīko sestdien, 1960. gada 25. jūnijā, Garden City Beach, Port Weller, 3 jūdzes no Sv. Katarīnēm, Ontario ezera krastā krāšņus

LĪGO SVĒTKUS

Lietus gadījumā svētki notiks turpat esošajā zālē. Brīvdabas uzvedums ar Jāņa tēvu un Jāņa māti un visām Līgo svētku izdarībām.

Būs Jāņusiers, alus un citi Līgo svētku atribūti. Uguņošana. Dejas sākums plkst. 9,00. Spēlēs iecienītā Valtera deju kapella.

Labas mašīnu parkošanas iespējas. Iespējams arī palikt pa nakti pašu līdzņemtās telšīs.
Ieeja $1.50, jauniešiem puscena, bērniem brīva.

Visus laipni ielūdz RĪKOTĀJI.

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,

Pasūtinājumus lūdzam nodot laicīgus.

EM 8-3166 MĀJAS RU 7-6338

Alexander's Body & Motor Service

SPECIĀLISTS NELAIMES GADĪJUMOS NODARĪTO BOJĀJUMU NOVĒRŠANAI

Krāsošanas darbi - Priekšriteņu un stūres regulēšana

26 DUCHESS ST., TORONTO JĀNIS BRANTS

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķigās, sieviešu un venēriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS

721 Bloor St., W. (pie Christie). *LE 6-2245*

MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC

F. Cook — vad.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

V. KUČĀNS,
kungu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO,
(pie Danforth un Pape Ave.).
Tel. HO 1-5891.

TIKAI PAR 1 DOLARU

darba algas technikuma audzēkņis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

MEKLĒ DZĪVOKLI — vienu istabu ar virtuvi (nemēbelētu), ziemeļos no St. Clair - Yonge - Bayview rajonā, pilsētas robežās.
Zvanīt HU 9-2329, Toronto.

Vasarniekiem
IZĪRĒJAMA
lauku māja ar ūdeni un elektrību. Daudz ogu.
Rakstīt J. PLŪDUMAM,
R. R. 1.,
MONTICELLO, ONTARIO.

Broadview - Langley raj.
IZĪRĒJAMAS
divas nemēbelētas istabas un virtuve un viena mēbelēta istaba. Ja ir vēlēšanās, dabūjams lietošanā arī TV aparāts. Zvanīt vakaros HO 1-0153, Toronto.

Broadview - Danforth raj.
IZĪRĒJAMA
mēbelēta vai nemēbelēta istaba ar virtuvi. Parkošanas iespējas.
Zvanīt HO 1-0556, Toronto.

Broadview - Danforth raj.
IZĪRĒJAMA
MĒBELĒTA ISTABA.
Zvanīt pēc pl. 5 vakarā.
HO 6-4017, Toronto.

Sunnyside
IZĪRĒJAMA
glīta, mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Toronto rietumos.
Zvanīt katrā laikā
LE 1-5193 Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
vieniniekam / cei (uz vēlēšanos garāža un pansija).
62 LANGLEY AVE., TORONTO.
Tel.: HO 1-6477.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

JĀŅU MĀTES — JĀŅU TĒVI — JĀŅU BĒRNI . . .
Pirms dodaties līgot, paņemiet līdzi garšīgus uzkožamos no igauņu veikala

POKO'S MEAT PRODUCTS TORONTO

376 COLLEGE STREET WA 2-1300 | 767 MT. PLEASANT RD., HU 8-2078 | 319 DANFORTH AVE., HO 1-3421

- *DESIŅAS: mednieku, tirindesas, cisiņus u. c.*
- *UZGRIEŽAMOS: šķiņķus, rolādes, dūmdesas . . .*
- *SIERUS: šveices, dāņu u. c.*
- *KONSERVUS: šprotes, ķilavas, sardīnes,*
- *MAIZES: rupj- un saldskābmaizes, runšķus, ūdens klingerus.*
- *žāvētus zušus.*

Pirmklasīgi eiropiešu gaumē pašu darbnīcā gatavoti produkti:
Ātra un laipna apkalpošana. LIGO, LĪGO!

LĪGOJIET SEZONAS ATKLĀŠANĀ
SKAISTAJĀ MUSKOKAS EZERA SALĀ
GLEN ECHO VASARNĪCĀ

25. jūnijā. Līgotājus lūdz pieteikties uz telpām līdz 22. jūnijam. Iespējams arī teltot, piedaloties kopgaldā. Tāpat ieteicams nekavēties rezervēt telpas vasaras atvaļinājumiem.

Lūdz rakstīt: I. FRICBERGS,
GRAVENHURST, ONT. Tel. MU 7-3001.

Varat būt droši, ka par iespējami zemākām cenām augstākās kvalitātes mantas varat iepirkt pie

DĀVANAS IESVĒTĪBĀM, VĀRDA DIENĀM, DZIMŠANAS DIENĀM, KĀZĀM UN CITĀM VAJADZĪBĀM.

WALTER KOPPEL
609 YONGE ST. TORONTO 5. ONT. CANADA.
WA 4-4596

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, Toronto.

TAUTIEŠI KLAUSAITIES LATVIEŠU RADIO RAIDIJUMUS
„LATVIAN ECHOES"
no Niagaras
CHVC raidītāja
katru otrdienu
no plkst. 8—9 vakarā,
uz viļņu garuma 1600
(ar 5000 vatu jaudu)
Raidījumu vaditāja adrese:
417 DOVERCOURT RD.,
TORONTO 3, ONT.

✝

MARIJA ZIEDIŅŠ

dzimusi 1881. gada 25. septembrī, mirusi 1960. gada 14. jūnijā St. Catharines, Ont.

SV. JĀŅA EV. - LUT. LATVIEŠU DRAUDZES TORONTO PALĪDZĪBAS FONDS.

Milda's FLOWERS

1597 BLOOR ST., WEST,
TĀLR. LE 6-2424, TORONTO 9, ONT.

● Ziedi visām vajadzībām. ● Latviskās rotas.
● Audumi. ● Ādas izstrādājumi. ● Keramika.

Piegāde pilsētas robežās. ● Telegrafiski pasūtinājumi

„LITTLE RIGA" DELIKATEŠU VEIKALS,
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 4-8974.

MŪSU SPECIALITĀTE

- VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
- AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kokteiļu partijām.
- DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pasūtinājumu — (WALDORF, OLIVJE, ŠRIMPU — SPARĢEĻU u. c.)

Līgotājiem piedāvājam
JĀŅU SIERU, MEDNIEKU un TIRIŅDESAS.
VIJA KRAUJIŅA.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Svētdien, 26. jūnijā, pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā, māc. A. Ansēvics.

DETROITA

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, plkst. 11.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave., Maywood. Ik svētdienas no plkst. 9.45 līdz 11.15 dienā svētdienas skola.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katrā svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kotiedžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Ptebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St. tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p., bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Minneapolē: St. Paula latviešu ev.- lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 7th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparku ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Sestdien, 25. jūnijā, Jāņu vakara teiksma Sidrabenē.

Māc. A. Lasis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LE 6-2510

3. jūlijā dievkalpojums notiks Saulainē.

10. jūlijā plkst. 2 p.p. Jauniešu iesvēte Deer Park United Church (St. Clair un Avenue Road).

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Svētdien, 26. jūnijā, plkst. 7-os vakarā dievkalpojums.

Laulāti: Eduards Pēteris Kubis un Rasma Geske.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

ST. KATARINES

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Londonas latv. ev. - lut. draudzē dievkalpojums 26. jūnijā, pl. 1,30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziedās no dziesmu grāmatām.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERĪ.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury. Ont. Tel. OS 3-3284.

Norsbejā svētdien, 26. jūnijā, plkst. 17 lut. baznīcā dievkalpojums.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel - RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Seters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Māc. Arturs Voitkus,

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Svētdien, 26. jūnijā, plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums.

Trešdien, 29. jūnijā, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bibeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kāpējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Oāzes raidītājs. Tel. AM 1-4218

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti laicīgi savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

PADOMIJĀ IZPLATA OPIJU

AR PARTIJAS VĪRU SVĒTĪBU

Katram tā sauktās kapitālistiskās pasaules iemītniekam, kuram kaut vai gadījuma dēļ iznāk paskirstīt komūnistisko zemju, īpaši Padomijas, laikrakstus vai paklausities turienes radio raidījumus ,ir īstenībā jānobāl, uzzinot kādos šausmīgos apstākļos un kādā briesmībā pasaulē viņš „patiesībā" dzīvo. Mūžīgās temas par darba ļaužu izsūkšanu, augošo trūkumu, badu, bezdarbu un imperiālistiskajiem kara kurinātājiem ir pārāk parastas un novecojušas (tās neviens jau sen nelasot pat Padomijā . . .), bet no komūnistu publikācijām arī redzams, ka kapitālistiskajās zemēs iedzīvotāji vai galvenokārt komplektējas „no gangsteriem, slepkavām, rīkļurāvējiem, zagļiem, prostitutēm, kukuļņēmējiem, sadistiem, spekulantiem, alkoholiķiem un narkotiķiem . . ."

Protams, grūti izpētīt, cik nopietni šos apgalvojumus uzņem „paradīzes" iemītnieki, bet šiem riebīgajiem un tendenciozajiem komūnistu meliem, bez šaubām, ir sava veida narkotisko līdzekļu mērķis — turēt laudis zināmā apdullinājumā, lai tie beidzot šāktu varbūt pat ticēt, ka visādas nebūšanas, nelietības un noziegumi kā uz slidošās lentes notiek tikai citur. Šo iemeslu dēļ arī par pašmāju daudzajiem noziegumiem komūnisti parasti ir pilnīgi mēmi, un tādēļ arī par „paradīzē" notikušajiem vai notiekošajiem noziegumiem jeb augošo kriminālitāti, tāpat kā par daudz ko citu, kapitālistiskajai pasaulei informācija ir vai nu ļoti skopa vai tās vispār nav. Taču ilenu maisā nenoslēpt . . . Cita starpā, izrādās, ka ne sevišķi sen Padomijā daļēji likvidēta iespaidīga opija ražotāju un izplatītāju organizācija, kuras centri, šķiet, ir bijuši Uzbekijas galvaspilsētā Taškentā un Kirgizijā. Kirgizu kolchozos un sovchozos audzētās magones, cik nopro- ams ar augstu partijas vīru (kas, kā zināms, jau no revolū- ijas laikiem ir bijuši kokaīna šņaucēji un līdzīgu pulverīšu jeb narkotiķu cienītāji . . .) vai pat Kremļa biedru svētību ir pārvērtušās opijā, kurš pēc plāna un grafikes gadiem ilgi pret Padomijai ik svarīgām ārzemju devīzēm pa īsti neizpētāmām tekām un Rietumos nevienam īsti nezināmos daudzumos ceļojis uz Rietumiem, zināmas kapitālistu katēgorijas aplaimošainai . . .

Ēšana, kā zināms, bieži rada apetītu un, šķiet, ka mazie garīņi, kuri bijuši nodarbināti šajos īsti sociālistiskajos pasākumos, nākuši pie vienkāršās atziņas, ka tas, kas ir iekārojams un „labs" pašmāju un cīturienes kapitālistiem, var būt derīgs arī naudīgākiem Padomijas pilsoņiem. Legāli nelegālā opija ražošana pa tumšo tādēļ, bez šaubām, ir ievērojami pārsniegusi kā atļauto plānu, tā arī grafiku, un tā ražotais opija sociālistiskais pārpalikums, noslēpts maizes kukuļos, zivju konservu kārbās, zināmās, bet parasti tieši neminētās ķermeņa daļās u.t.t., sācis ceļot arī pa pašu Padomiju, pārvēršoties rubļos.

Ka šie iekšzemes brālīgo republiku darījumi un opija fabrikātu patēriņš gadu tecējumā visā Padomijā nav bijis mazais, rāda apstāklis, ka pat pēc komūnistu oficiālajām ziņām, piemēram, kāda Pašiņinu ģimenes locekļu koferos kādā Turkmenijas ostā atrasti 20 kilogrami opija. Bet šī ģimene, pie kuras atrastas arī kvītis par vēl ievērojamāka svara pacinu nosūtīšanu citiem, ir bijusi tikai niecīgs loceklītis milzīgajā opija iekšzemes patēriņa organizācijā. Kādēļ un kā īsti notikusi šīs organizācijas dziezgan drāmatiskā uzspridzināšana, par to ziņu ir maz, bet kā jau tas Padomijā parasts, kur mazos likuma pārkāpējus kaŗ, bet lielos ceļ amatos, nenozīmīgie opija spekulanti saņēmuši soda, un oficiālās komūnistu iestādes visu šo ziedošo tirdzniecības pasākumu cenšas notušēt kā niecīgu zaģu bandas darījumu. Lielie nelegāli legālās opija ražošanas un tirdzniecības dūži, cik jaušams un izprotams no Interpola un citiem ticamiem ziņu avotiem, savu darbību, protams, turpina tālāk pēc plāna un grafikas, ar „paradīzē" ražoto opiju ne vien tālāk aplaimodami un apreibinādami zināmas kapitālistisko zemju aprindas, bet arī veicinādami noziegumus un morāles graušanu. Ar kādu uzviju reālizēsies šī Padomijas septiņgades plāna daļa, to grūti vēl uzminēt . . .

V. Aks.

„Nepieciešama sarkanā Ķīna," saka demokratu senātors

Demokratu senātors Kennedijs ieteīca nākošajā sesijā Ženēvā sarunās par atomizmēģinājumu aizliegšanu pieaicināt arī komūnistisko Ķīnu. Senātors piemetināja, ka nākošais ASV prezidents nekādā ziņā nedrīkstētu sarkanās Ķīnas politiku novērtēt par zemu. Lai uzlabotu sakarus ar Ķīnas cietzemi, būtu jāmēģina rast ceļu atomizmēģinājumu aizlieguma sarunās Ženēvā, jo tādā gadījumā Padomju Savienība vairs nevarētu turpināt savus atomieroču eksperimentus Ķīnas territorijā bez kontroles un Ķīna varētu drastiski mainīt spēku samērus."

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

23. jūnijā, pl. 8,15 Itona auditorijā, Veras Ķeišas 9. baleta audzēkņu vakars.

25. jūnijā Jāņu sarīkojums Sidrabenē.

25. jūnijā Saulainē brīvdabas izrāde — Jāņi.

3. septembrī sezonas atklāšanas balle Palace Pier.

1. oktobrī Ņujorkas latviešu teātŗa viesizrāde.

8. oktobrī Līnas Karlsones koncerts operdziedātāja Jāņa Niedras fonda sarīkojumā.

29. oktobrī Vašingtonas latviešu teātŗa viesizrāde.

5. novembrī Mārtiņu balle — Palace Pier.

12. novembrī Ludmillas Sepes koncerts, TLB.

HAMILTONA

25. jūnijā Apvienotie Līgo svētki pie Sv. Katarīnēm ar Niagaras un Habiltonas DV piedalīšanos.

24. septembrī Ceļojošā teātŗa viesizrāde.

1. oktobrī Latviešu mednieku un makšķernieku balle.

22. oktobrī Hamiltonas Daugavas Vanagu gada svētki.

5. novembrī HLB gada svētki ar Hamiltonas, Kičeneras un Bramptonas apvienoto jaukto koŗu koncertu, 752 Barton St., Polish Legion Hall.

5. novembrī Hamiltonas Latviešu biedrības gada svētki.

31. decembrī Jaunā gada sagaidīšanas balle — HLB sarīkojums Hillcrest restorāna telpās.

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

MAZSKAUTI NOMETŅO

Toronto „Tērvetes" (19.) skautu vienības mazskautu pulciņš 16. jūnija vakarā devās nedēļas nogales nometnē uz Sidrabeni. Abas mazskautu saimes (ozoli un oši) vad. E. Ozola vadībā pavadīja laiku nodarbībās, karoga mastā plīvoja Latvijas karogs, un „Sidrabenē" skanēja zēnu čalas. Sestdienas vakarā bija ugunskurs.

Neiztrūka arī mazs lietutiņš, bet nometņotāju gaitās tas jūtamus traucējumus neradīja. Svētdien „Sidrabenē" notika mazskautu dienas Kanadas latviešu skautu jendas mērogā, kur bija pārstāvēti „Tērvetes" (19.) skautu vienības mazskauti ar 2 saimēm un „Rīgas" (72.) vienība ar 4 saimēm. Nebija pārstāvēti „Aiviekstes" (34.) un „Jegavas" (5.) vienību mazskauti. Galvenā nodarbība bija šķēršļu gājiens, kuŗā labākos panākumus guva „Tērvetes". Ozolu saime, tālākās vietās atstājot „Rīgas Ošu un Ozolu saimes. Bija arī virves vilkšanas sacensības un tautas bumbas spēles. Skaistais laiks vairoja zēnu labsajūtu, un pienākot laikam doties mājās, viņi nemaz vēl nejutās noguruši. „Rīgas" mazskautu pulciņš piedalījās mazskautu dienās vad. S. Leimaņa un vad. v. I. Batraka vadībā, bet „Tērvetes" mazskauti Jendas skautu inspektora vad. Edm. Ozola vadībā.

Mazskauti pateicas bij. skautiem — „Dižsanca dejotājiem — Zigurdam un Solveigai Miezīšiem, Auseklim Pērkonam un guntiņu vad. S. Ozolai, par izpalīdzību.

Maija mēneša beigu pusē „Sidrabenē" notika arī mazskautu svinīgais solījums, ko pieņēma Jendas mazskautu inspektors vad. Edm. Ozols un vad. E. Jēkabsons. Solījumu deva trīs mazskauti no Niagaras (Ont.) un divi mazskauti no Toronto. Ugunskurs un jaukā pavasara nakts paliks zēniem ilgā pieminā

JAUNUMI FOTO MĀKSLĀ

Fotografija ar katru dienu kļūst komplicētāka. Filmu ātrumi ir gandrīz dubultojušies, un tās kļuvušas tik jūtīgas, ka precizai izgaismošanai foto-elektriskais gaismas mērītājs ir vienīgais drošais atrisinājums labu rezultātu sniegšanā. Jaunākais „Modern Photography" izdevums vēstī, ka ASV un Kanadas tirgū ir pavisam ap 100 dažāda veida gaismas mērītāju, kuŗu cenas svārstās no 6-30 dol. Jau viduvēji labu gaismas mērītāju var iegādāties par apmēram 15 dolariem.

Abstraktās fotografijas rezultātus patlaban var skatīt Ņujorkas Poindexter galerijā. Visiem foto mākslas cienītājiem būtu ieteicams apmeklēt šo izstādi, kam interesē modernā un abstraktā fotografija.

Kodaka firma ASV, sākot ar pagājušo nedēļu, pazeminājusi cenas krāsu un melnbalto filmu kopijām, kas atbilst 2x un 3x formātiem.

„Gaines Dog Research Center" firma Ņujorkā izsludinājusi foto sacensību (arī Kanadā dzīvojošiem), kas nodarbojas ar suņu fotografēšanu. Iesūtīt var gan melnbaltos, gan krāsu uzņēmumus. Pirmā godalga $600.-, otrā — $300.- un trešā — $150.-. Darbi iesūtāmi līdz šī gada 15. septembrim uz adresi: Gaines Dog Research Center, 250 Park Avenue, New York City, N.Y. U.S.A.

Jauna Kodaka Plus X Pan filma tagad pērkama arī Minoksa miniatūrkamerai. Filma sastādās no 36 uzņēmumiem. Viens iesaiņojums ar divām kasetēm maksā $2.50.

Ego.

SLIMNĪCA DŽUNGĻOS

Džunglos, 300 jūdžu attālumā no Perū galvaspilsētas Limas, atklāta moderna slimnīca „Hospitaļ Amazonico", kas celta par godu Dr. Albertam Šveicaram. Jaunā slimnīca uzcelta ar vācu ārsta Teodora Bindera materiālo pabalstu.

GANDRĪZ VAI APSKAUŽAMS

Kopš visparastākā tipa krimināloziedznieka un „pasaules visu laiku slavenākā cietumnieka" Čarļa Cesmena nāves 2. 5. 1960. g. kādā Kalifornijas cietuma gāzes kamerā ir pagājis labs laiciņš. Un tomēr — šis vīrelis, kas gadus 12 ar likumu paragrafu ākiem bija vairākkārtīgi pratis iekerties un diezgan drāmatiski noturēties dzīvības un nāves robežas stenderēs uz paša gāzes kameras sliekšņa — vismaz daudzos Eiropas zemju plaši izplatītajos ilustrētajos žurnālos turpina dzīvot gandrīz kā ģenijs un mocekļis . . .

Dažreiz top tieši žēl to lielo mežu, kas pārstrādāti papīrā visādu Česmeņa koši ilustrēto stāstu un viņam veltīto piemiņas rakstu iespiešanai pasaules dažādās valodās. Pats interesantākais visā šajā ne sevišķi interesantajā lietā varbūt ir vienīgi šī uzmanība un pat labvēlība, ko daudzi laikraksti un žurnāli vēl arvien atkārtoti veltī aprakstiem par Česmeņa balto nāvnieka kreklu, viņa cienīgo mīršanu vai līdzīgiem sīkumiem, cita starpā, atkārtoti uzskaitīdami arī tās slavenības, kuŗas (gan veltīgi!) ar dažādiem rakstiem, protestiem un saviem parakstiem ir lūgušas vai iestājušās par viņa apžēlošanu. Paraksti Česmeņa apžēlošanai visā pasaulē, kā zināms, tika savākti tūkstošos (piem. Šveicē vien bija savākts 19.000 tādu parakstu), un paraksttītāji ir bijuši arī ievērojami amerikāņu un citu tautu rakstnieki, filozofi, teologi un tamlīdzīgas slavenības (orģinālrakstībā) : Norman Mailer, S. N. Behrman, Dorothy Parker, Clifford Odets, Aldous Huxley, Francois de Monfort, Francois Mauriac (Nobeļa prēmijas laureāts) Marc Boegner, Albert Schweitzer u.t.t. u. t. t.

Tiešām, pat beigtais Česmens ir gandrīz vai apskaužams . . . Ja vien kaut simtā daļa no tām neskaitāmajām papīra tonnām, uz kuŗām pēdējos 12 gados plaši izplatītajos ilustrētajos žurnālos iespiesti visādi viņa un viņam līdzīgo piemiņas stāstījumi, būtu upurēti rakstiem par tām ciešanām, kādas miljoniem cilvēku sagādā Kremļa varmākas ar savu tiešo vai netiešo okupāciju, tad pasaule varbūt tomēr izskatītos kādu nieku citādāka. Bet laikam tie daudzie simttūkstoši nevainīgo, kuŗus daždažādās zemēs (gan bez baltiem krekliem . . .) zvēriski nobendē komūnistisko varmāku bendes kalpi, no illustrēto žurnālu viedokļa nav nekas pārāk dramatisks un ievērojams . . . Šajā ziņā pasauli laikam neizmācīsim.

Taču nav arī dzirdēts, ka Česmena slavenie un mīkstsirdīgie apžēlošanas lūdzēji jebkad būtu protestējuši pret komūnistisko benžu ricību un kaut vai ar saviem parakstiem apellējuši pie tā sauktās pasaules sirdsapziņas, kaut kā palīdzēt veselām Kremļa bendētām tautām. Iespējams, ka šim slavenībām tādi sīkumi kā daudzas verdzinātas eiropiešu tautas un komūnistu nevainīgi nobendētie simttūkstoši, ar Česmena un līdzīgām būšanām nodarbojoties, ir vienkārši piemirsušies, jo varbūt mēs, brīvībā esošie, neesam bijuši pietiekami aktīvi tieši viņiem to atgādināt. Liekas, līdzēts jau daudz nebūtu, bet patiesi būtu interesanti, ko saciju lielais un slavenais humānists Alberts Šveitcers, ja viņam sakarā ar Baltijas valstu 20 gadu brīvības zaudēšanas traģisko atceri kāds pārdrošnieks lūgtu parakstīties zem šāda protesta un apellācijas kā pirmajam . . . Ja jau viņš un viņa līdzgie tik sirdīgi iestājās pat par Česmena apžēlošanu, kādēļ tad šie citādi cienījamie vīri ar saviem svarīgajiem parakstiem nevarētu iestāties arī par, piemēram, **miljoniem nevainīgo baltiešu atbrīvošanu no komūnistiskā tautu cietuma nāves kamerām?**

AUTOBRAUCĒJU IEVĒRĪBAI

„Slow Down and Live" ir patiesība, kas jāievēro katram motoristam, jo ātrie braucēji, kas pārkāpj satiksmes noteikumus, apdraud ne vien savu, bet arī citu dzīvību.

Motoristi, sevišķi braucot atvaļinājuma laikā jūnija, jūlija un augusta mēnešos, esiet uzmanīgi, ievērojiet satiksmes noteikumus — tā būs patīkamāk kā pašiem, tā citiem, jo atvaļinājums ir domāts ne jau lai iekultos nepatikšanās, kas var celties neuzmanīgas, ātras braukšanas dēļ, bet gan lai atvaļinājumu izmantotu tā, ka tas darītu prieku pašiem un citiem.

Ievērojot to, ka šī problēma ir ārkārtīgi svariga un iepriekšējos gados prasījusi neskaitāmus upurus, Kanadas ministru prezidents Difenbeikers apellē pie visu motoristu sirdsapziņas, lai tie pārāk nesteigtos, lai paredzētos braucienus savlaicīgi izplānotu, lai ceļam neparedzētu visminimālāko braukšanas laiku, jo tad gribot vai negribot ir jāsteidzās, līdz ar to atļautais braukšanas ātrums tiek pārsniegts, un ļoti bieži šādiem steidzīgiem braucējiem atgadās klizmas, kas prasa pašu un pat citu dzīvības. Tāpēc nekad nepārsniedziet atļauto braukšanas ātrumu, — tas pasargās kā jūs, tā citus motoristus un pārējos iedzīvotājus.

SPORTS

VĀCIJAS VIEGLATLĒTI OLIMPISKĀ FORMĀ

Kā Rietumvācijas, tā arī Austrumvācijas vieglatlētikas savienību sistēmatiskais sagatavošanas darbs olimpiskajām spēlēm sāk pamazām nest augļus, jo pēdējā laikā norisinājušajās sacensībās vieglatlēti daudzās disciplinās sasnieguši ļoti labus rezultātus. Ja arī vienā vai otrā disciplinā tie vēl netuvojas pasaules klases rezultātiem, tad nedrīkst aizmirst apstākli, ka olimpisko spēļu vienības dalībnieku treniņa plāns izstrādāts ar apŗēķinu, lai augstākā spēju forma tiktu sasniegta tieši spēļu laikā augustā.

Sporta aprindās ar lielu interesi tiek gaidīta abu sprinta dūžu — Germara un Harija spēkošanās 100 metru distancē. Ar minimālu starpību uzvarēja Germars. Abu laiks — 10,3 sek. Teo Pulls augstlēkšanā veica 2,06 m. Viriešu sacensībās vēl atzīmējami kā labākie rezultāti: 800 m: Misalla — 1;49,4, un 3;49,0 1500 metros. 400 m. barjērās Janz ar 51,8 un lodes grūšanā Lingnaus — 17,22 m. Jaunu rekordu lodes grūšanā sievietēm reālizēja leipzigiete Hanna Littke.

Lieliskus rezultātus ziņo arī no citām Eiropas valstīm. Sacīkstēs Londonā polis Kovalskis 400 m veicis 46,3 sekundēs un angļu lielā ceriba vidus distancēs — Pirī 3.000 metrus — 7;57,2, atstājot aiz sevis izcilos pasaules klases vīrus — ungāru Rešavelgi un poli Kriškovjaku.

Vairākus no minētajiem atlētiem redzēs uzvarētāju godā olimpiskajās spēlēs Romā. Bet kuŗus, to izšķirs dienas forma, nervi un — mazliet laime.

Latviete — pasaules rekordiste šķēpa mešanā

No Bukarestas ziņo, ka Rumānijas starptautiskajās vieglatlētikas meistarsacīkstēs lielākā skaitā piedalījušies arī Padomju Savienības sportisti, to starpā latviešī. Šķēpa mešanā Elvīra Ozoliņa sasniegusi jaunu pasaules rekordu, 600 gr.smago šķēpu aizmetot 59,55 metrus.

Šais pašās sacīkstēs lielisku sasniegumu trīssoļī viecis krievs Gorājevs, reālizējot šī gada pagaidām pasaule labāko rezultātu — 16,13 metrus.

ZIŅAS ĪSUMĀ

◎ Japānu „Kabuki" teātŗa viesošanās ASV plaši atbalsojās Ņujorkas lielajos dienas laikrakstos. Visi teātŗa kritiķi veltīja atzinīgus vārdus tālajiem viesiem, atskaitot „Journal American" kritiķi, kas domāja, ka skatītājs varēja vēlēties daudz ko vairāk no šīs izcilās trupas.

● Parīzes Lielā opera šinī sezonā atkārtoja Bizē populāro operu „Karmena", bet jaunā dekoratīvajā ietērpā un režijā. Laikraksta „The New York Times" mūzikas kritiķis Hovards Taubmans ziņo, ka dekorācijas bijušas lieliskas, bet režija („par daudz zirgu uz skatuves") un vokālais sniegums pavājš. Bez tam minētā opera katru gadu saņemot 2.000.000 dol. lielu valdības subsidiju.

◎ Šinī nedēļā Pasadenā, Calif., ar sirdstrieku mira ievērojamais Metropolitena operas tenors Armands Tokatians, kas dziedāja Nujorkas Metropolitenā vairākus gadus pēc Karūzo nāves. Viņš bija 64 gadi vecs.

◎ Bostonas simfoniskais orķestris komponista Arona Koplanda vadībā patlaban viesojas Austrālijā. Koncerts Adelaidē pulcinājis 3.000 klausītāju, bet laiks bijis tik auksts, ka diriģents uzņācis uz skatuves rudens mēteli, lai orķestri izvadītu cauri Haidna un Čaikovska darbiem. Neapkurinātās zāles dēļ arī orķestranti un klausītāji saluši. Daudz labāks stāvoklis bijis pirmdienas vakarā, kad bostoniešī koncertēja Melburnā.

● „Pie velna ar visu mēnesi! Dodiet man kaut ko labāku, ko likt uz galda," raksta kāds krievu strādnieks, kuŗa vēstule nule kā publicēta Pravdā. Šis ir pirmais gadījums, kad Padomju presē parādījusies tik asa vēstule pret valdību. Šajā sakarā laikraksta publicēta arī inženiera P. L. Podvoiska vēstule. Pēdējais ir lepns uz krievu sasniegumiem raķešu laukā un cita starpā raksta: „Es labāk valkāju parastās drēbes nekā pazaudēju savu dzimteni."

● Amerikāņu trupa ar mūzikālo rēviju „My Fair Lady" nobeigusi 2 mēnešu ilgo turneju pa Padomju Savienību. Pēdējā izrāde notikusi Kijevā un guvusi padomju mākslas kritiķu cildinošas atsauksmes.

BRĪVĀ DABĀ

FORELE AR DIVĀM GALVĀM

Makšķernieku ienaidnieki apgalvo, ka tikai Ņikita Chruščevs varot skaidrā dienas laikā pūst acīs zilus dūmus labāk par Kāta, auklas un āķa brālībai piederīgo. Tas ir drusku pārspīlēts apgalvojums. Ir jau tiesa, ka, lai tā stāstīšana iznāktu smukāka, vienu otru reizi makšķernieki pieliek zivs smagumam klāt kādu mārciņu vai gaŗumam kādas collas un varbūt vēl kādus mazus sīkumiņus, kas nāk tikai par labu veselīgajam makšķerēšanas sportam. Arī citās brālībās mēs taču vienu otru reizi sastopamies ar maziem pārspīlējumiem. Arī jums vēl droši vien labā atmiņā visi daudzie tagad trimdā esošie Latvijas laika departamentu direktoru tūkstoši. Trimdas burzmā arī viens otrs leitnants vai seržants sevi paaugstinājis kapteiņa pakāpē. Un vai no tā kādam kāds ļaunums? Tikai stāstītājam pašam labāka jušana!

Dzīvē tomēr gadās ,ka visnetic- amākie stāsti ir pavisam īsti un nemaz nav saindēti ar pašpropagandu vai citu paāzēšanu...

Jūs droši vien neticēsit tam vecītim ,kas apgalvo, ka izbraucienā uz Port Artūru pats savām acīm redzējis divgalvainu ezera foreli. Vecītis, izrādās, nemelo, jo, ja jums kādu nedēļas nogali nav nekas cits prātīgāks ko darīt, tad varat aizbraukt uz Dorion Traut Rearing Station pie Port Artūras un pats aplūkot 28 mēnešus veco, dzīvo astoto pasaules brīnumu — foreli ar divām galvām. Patiesībā Ontario jūs varat uzmeklēt veselus 5 eksemplārus — divgalvaino foreļu. Tā pie Port Artūras ir apm. 4 collas gaŗa.

Nemelos arī tas vecītis, kas apgalvos, ka pats savām acīm redzējis tā saucamās Siamas divņu ezera foreles. Siamas divņu ezera foreļu pāris ir jau divi gadi vecs, sver 13 unces un ir apmēram 5 collas gaŗš. Foreles saaugušas kopā vēdera daļā — no galvas līdz pat astei. Diviem ir divi rumpji, bet divgalvainā forele iztiek ar vienu rumpi. Šis brīnumzivis, jeb dabas nenormālību produkti ēd ar abām mutēm, bet lielāko dienas daļu pavada nekustīgi gulot ūdens tvertnes dibenā.

Viens vecītis apgalvo, ka nupat izvilcis 8 mārciņu smagu līdaku, kuŗas vēderā atradis 2 mārciņu smagu līdaciņu un tās divmārciņnieces vēderā savukārt kādu ceturtdaļmārciņu smagu līdaciņu. Ceturtdaļmārciņu smagās līdaciņas vēderā gan nav atradis ne sudraba, ne zelta gredzenu, nedz arī kādus dimantus.

☆

Makšķernieku panākumu fundamentālais priekšnoteikums ir zināt, kuŗā vietā un kādā laikā makšķerēt. Pie Simko ezera nupat esot norisinājies šāds patiess gadījums. Viens vecītis atbraucis un atradis priekšā ezera malā tādu matiem un bārdas rugājiem apaugušu vecīti, kas domīgi lūkojies ezera viļņos un pie sevis kaut ko nesaprotamu murminājis. Vecītis, labi zinādams, ka „peijola" jeb kukuļošana kādreiz tiri labi atmaksājas, vilcis ārā no somas Kapteini Morganu un piedāvājis tam vecākajam vecītim. Nožmiegušī tā kopīgi vienu Morgānu, un pēc tam otru. Nu vecītis ,kam tie Morgāni bijuši, tā aplinkus ievaicājies: „Nezin, kur te būtu labāka makšķerēšana? Es nemaz nenemtu ļaunā, ja jūs man pateiktu, kur te vislabāk līdakas ķeras."

Matiem un bārdas rugājiem apaugušais un labi pacienātais vecītis atbildējis: „Jā, tas jau ir tas jautājums. Arī es labprāt to vēlētos zināt. Šinī ezerā šodien gribu izmēģināt pirmoreiz. Būs jāmeklē rokā kāds no vietējiem, kas ezeru labi pazīst!"

☆

Atspirdzinošu dzērienu lietošana ir viens no lielākiem grēkiem, ko piedēvē nevainīgiem makšķerēšanas sporta cienītājiem. Arī es vairākkārt esmu brīdinājis, ka mašīnā nekādām pudelēm vietu labāk nerezervēt. Izrādās, ka nupat tirgū parādījies jauns produkts — tā saucamais instantais atspirdzinošais padzēriens. Nedēļas nogales izbraukuma laikā, 24 studās katrs bez jebkādām iepriekšējām zināšanām varot turpat upmalā sabrūvēt kaut vai mucu alus. Runa iet par apiņu, iesala un citu vielu ķīmisku kombinējumu, kas atšķaidāms siltā vai aukstā ūdenī. 24 stundu laikā padzēriens esot gatavs. Stiprais, tumšais, gaišais, pilzeneris vai latviešu miestiņš. Jau no izejvielu varot dabūt supermarketos, un atspirdzināšanās ar šo produktu iznākot smieklīgi lēta. Faktiski tas jau nav nekas jauns, jo mūsu draugs Džems U. jau kopš vairākiem gadiem persondīgām un draugu vajadzībām šad un tad makšķerēšanas izbraucienos līdzi ņem pašdarinātō limonādi, kam pavisam nelatvisks vārds — Bumerangs.

☆

Nedaudzieties apkārt pa puspasauli jaunas un labas vietas meklēdami. Pagājušās nedēļas nogalē es izbraukāju krustām šķērsām kādas 80 jūdzes un pārbraucu mājā bešā. Turpat pie kotidžas pievakarē satiku divus puišejus, kas varēja lepoties ar sešām smukām forelītēm. Jūs uzminējāt — puikas forelītes bija dabūjuši kādu 300 jardu no manas vasaras rezidences — upītē, kur pat godīga varde pārāk ilgi neuzturētos.

☆

Pagājušā nedēļā pieminētās dažas vasaras mitņu likmes, izrādās, ir gandrīz vai gatavais dinamits.

Tautietis M .C. no Toronto mums raksta: „Tā atpūšanās latviešu vasarnīcās pēc jūsu izteiktām īres maksām izskatās vairāk pēc ādas maukšanas no dzīva cilvēka miesām!"

Tanī pat laikā tautiete B., kam Muskokā izīrējams viens otrs stūrītis, saka: „Nejauciet latviešu cilvēkiem galvu ar tām smieklīgi zemām vasarnīcu un istabu cenām. Ja kāds grib padzīvot pāris nedēļas kā kungs, lai brauc pie manis. Bet maku lai neatstāj mājā. Tādus plikadidas, kas grib izpriecāties par pāris desmit dālderiem, es nemaz nelaižu savas vasarnīcas tuvumā!"

Tautietis A. K. raksta: „Laikam gan es varu piedāvāt vislētāko atpūtu. Maza vasarniciņa, kas sastāv no trijām istabām, ir ledusskapis, elektriskā plīts un gultas pieciem zaļumniekiem, laba un droša peldēšanās tīrā un skaidrā ūdenī, ķēķī visi trauki un trumuļi, un tīkai 70 jūdzes no Toronto. Brīva tā būs divas pēdējās augusta nedēļas un es gribu 35 dālderus pa nedēļu par visu vasarnīcu. Nu, ko jūs teiksit par šitādu piedāvājumu?"

Es varu teikt tikai to, ka cenas ir atkarīgas no landlordiem un vasarnīcām. Par velti šinī zemē nekas nav dabūjams. Mūsu vasaras kūrortu īpašnieki visiabāk zinās jums pastāstīt, ka vasarnīcu īrēšana ir pavisam riskants saimnieciskš pasākums. Pāris mēnešos zaļumnieku sezonā ir cauri, un daudzos gadījumos tie nemaz nedomā par pelņu, bet tikai par galu savilkšanu, lai rudenī parādu dēļ nebūtu jālet cietumā. Tā kā neviens vēl cietumā šī iemesla dēļ nav iebāzts, tad, kā redzat, gali vienmēr savelkas itin labi.

★

Katariniešu īpašais diplomātiskais kurjērs, kam bija jānodod man personisks mutisks ziņojums par šī gada zušu derbija rezultātiem svētdienas pēcpusdienā, bija gan iegriezies manā galvenajā mītnē un atstājis kairinošu zušu smaržu, bet, mani nesatricis, pazudis Toronto etniskō iedzīvotāju jūrā kā žīds pa Mīkeļiem. Un tā mums šoreiz jāiztiek bez oficiālajiem derbija rezultātiem. No neoficiāliem avotiem man ziņo, ka derbijs šogad bijis brangi labi izdevies. Makšķernieku esot bijis tik daudz, kā visu 32 Toronto latviešu organizāciju pilnsapulcēs kopā. Dziedājuši, runājušies un ķēruši arī zušus. Katarīnas klubs, kā parasti, ir bijis nepārspējams namatēva lomā. Kā un kas ticis pie sudraba biķeriem un medaļām, to noskaidrosim nākošā reizē.

A. Pelčkais.

LABOJUMI

LA 25. maija n-rā, 3. lapaspusē zem attēla Laimiga tikšanās pēc 16 gadiem ieviesusēs kļūda — Z. Krūmiņš Latvijas lidotāju virsnieks nav bijis.

☆

LA iepriekšējā n-rā 4. lapaspusē rakstā par Sidrabenes Pavasara svētkiem virsrakstā jālasa — 500 viesu.